

Souhrnná teritoriální informace Peru

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Limě (Peru) ke dni 5. 5. 2020 5. 5. 2020 19:48

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.13)
3. Vztahy země s EU (s.23)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.25)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.32)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.42)
7. Kontakty (s.56)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název země:

- Peruánská republika
- República del Perú

Složení vlády:

- **Prezident: Martín Vizcarra**
- Předseda rady ministrů: Vicente Antonio Zeballos Salinas
- Ministryně hospodářství a financí: María Antonieta Alva Luperdi
- Ministr zahraničních věcí: Gustavo Adolfo Meza-Cuadra Velásquez
- Ministr obrany: Walter Roger Martos Ruiz
- Ministr vnitra: Carlos Morán Soto
- Ministr spravedlnosti a lidských práv: Fernando Rafael Castañeda Portocarrero
- Ministr školství: Carlos Martín Benavides Abanto
- Ministr zdravotnictví: Víctor Marcial Zamora Mesía
- Ministr zemědělství a zavalžování: Jorge Luis Montenegro Chavesta
- Ministr práce a podpory zaměstnanosti: Silvia Elizabeth Cáceres Pizarro
- Ministr zahraničního obchodu a turistiky: Edgar Manuel Vásquez Vela
- Ministryně energetiky a těžby: Susana Gladis Vilca Achata
- Ministr dopravy a spojů: Carlos Eduardo Lozada Contreras
- Ministr výroby: Rocío Ingrid Barrios Alvarado
- Ministr výstavby, bydlení a sanace: Rodolfo Eugenio Yáñez Wendorff
- Ministryně pro ženské otázky a zranitelné obyvatelstvo: Gloria Edelmira Montenegro Figueroa
- Ministryně životního prostředí: Fabiola Martha Muñoz Dodero
- Ministryně kultury: Sonia Elizabeth Guillén Oneeglio
- Ministryně rozvoje a sociálního začlenění: Ariela María de los Milagros Luna Florez

Peru je prezidentská demokracie, prezident je volen na pětileté funkční období, bez možnosti okamžitého znovuzvolení. Poslední prezidentské a parlamentní volby (130 poslanců) proběhly v dubnu 2016. Vítězem se stala politická strana PPK Peruanos Por el Cambio, nicméně parlamentní většinu získala opoziční Fuerza Popular s celkovým počtem 59 křesel, zatímco strana Peruanos Por el Cambio získala pouze 15 křesel.

Mezi hlavní priority vlády patřilo odblokovat velké investiční projekty, snížit administrativní náročnost podnikání a oživit slábnoucí ekonomiku. Od počátku však vládu sužuje vyšetřování velkých korupčních skandálů spojených s působením brazilské stavební firmy Odebrecht v zemi, které zasáhlo nejen velké domácí firmy, ale i řadu vysoce postavených politiků. V roce 2017 (březen) bylo Peru zasaženo extrémním klimatickým fenoménem El Niño, který zejména na severu země

způsobil největší škody za posledních 20 let. O své domovy přišlo přes 15 tis. obyvatel, byla zdevastována infrastruktura, zemědělství atd. Odhaduje se, že kompletní rekonstrukce země bude probíhat až do roku 2021.

Výše uvedené faktory přispěly ke zpomalení ekonomického růstu a k všeobecnému společenskému rozčarování. Pod tlakem veřejnosti a opozičních stran prezident Kuczynsky odstoupil v březnu 2018 a úřadu se ujal do té doby první viceprezident Martín Vizcarra. Za stěžejní body své vlády označil boj proti korupci, institucionální stabilitu, ekonomický růst, vzdělání, zdravotnictví a bezpečnost. Všudypřítomný stín korupčních skandálů bohužel dlouhodobě paralyzuje investice a zakázky vlády prakticky ve všech oblastech.

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel: Dle posledního sčítání lidu peruánského statistického úřadu (2017) je počet obyvatel v zemi 31 237 385. Distribuce obyvatelstva je vlivem komplikované geografie velmi rozdílná. Přibližně třetina z celkové populace připadá na metropolitní oblast Lima – Callao, a nadpoloviční většina je soustředěna v oblasti pobřeží. Naproti tomu rozsáhlé oblasti Amazonie, které představují většinu plochy země, jsou jen velmi řídké osídleny.

Demografické složení: Zhruba 27 % populace se nachází ve věku do 15 let, cca 10 % populace je pak starší (či rovna) 65 let. Tendence naznačuje počátky procesu tzv. "stárnutí" populace, kdy se těžiště populace přesouvá z mladších věkových kategorií do starších.

Podíl městského obyvatelstva: Zhruba 76,9 % populace žije ve městech. Největší zásluhu má na růstu podílu městské populace hlavní město Lima. V aglomeraci hlavního města a přístavu Callao žije v současnosti kolem 10 mil. obyvatel. V menších regionálních městech v horské a amazonské oblasti dochází k populačním změnám z důvodu vnitrostátní migrace v závislosti na zdrojích obživy, např. uzavření některých dolů apod.

Národnosti: Peruánské občanství má cca 98 % obyvatelstva, v pohraničních oblastech žijí Ekvádorci, Bolivijci a Brazilci. V Peru žije téměř 1 milion obyvatel čínského původu a přibližně 100 tisíc osob japonského původu. Většinou jsou to potomci rodin, které emigrovaly do Peru za práci koncem 19. století a nyní mají peruánské státní občanství. K dalším národnostem patří Španělé, Němci, Kolumbijci, Francouzi, Italové a Američané. Ti jsou většinou již potomci původních přistěhovalců a jejich počty se pohybují řádově v desítekách. 45 % obyvatelstva Peru jsou potomci původního indiánského obyvatelstva, 37 % tvoří míšenci původního obyvatelstva a bělochů, 15 % jsou běloši a na ostatní skupiny připadají 3 %. V amazonské části Peru žije v současné době přes 333 tisíc příslušníků dvaapadesáti etnických amazonských domorodých skupin, mezi kterými je nejpočetnější indiánské etnikum Asháninka, čítající zhruba 51 tisíc osob.

Dle evidence peruánského imigračního úřadu (2019) se v Peru nachází více než 700 tisíc občanů Venezuely, kteří se sem přestěhovali v důsledku tamní tíživé humanitární situace.

Úřední jazyky: Úředními jazyky v Peru jsou španělština a kečuánština.

Ostatní jazyky: V Peru (především oblasti And a Amazonie a venkovské oblasti) dále existuje více než 50 domorodých jazyků, zahrnujících aymara, aguaruna, asháninka, shipibo-conibo, chayahuita apod.)

Náboženství: 81,3% římsko-katolické, 12,5% protestantské (sčítání lidu rok 2007), během posledních několika let dochází k mírnému nárůstu protestantů na úkor katolíků.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Ekonomika Peru stojí na exportu primárních surovin. Peruánská vláda deklaruje snahu diverzifikovat své exportní portfolio mj. na produkty s vyšší přidanou hodnotou, nicméně není v tomto směru příliš úspěšná. Nezodpovězenou otázkou zůstává, v čem spočívají komparativní výhody této andské země. Vládní představitelé je identifikují právě v důlním, případně zpracovatelském průmyslu, zatímco někteří experti je spatřují ve službách.

Většina (40 – 50%) hrubého domácího produktu se generuje v metropolitní oblasti Limy a zbytek země slouží jako ekonomické zázemí pro těžbu surovin, produkci zemědělských plodin a pro výrobu elektrické energie. Další ekonomická centra pak představují především velká města jako Arequipa a Trujillo s nejbližším okolím.

Peněžní jednotkou je „Sol“ / PEN. Běžně se lze setkat i s americkými dolary (např. ceny automobilů či nemovitostí se někdy udávají v USD). Platba v dolarech v maloobchodní síti však není běžná (ve větších obchodech bývají za lepší či horší kurz mnohdy akceptovány).

Podle žebříčku Světové banky Doing Business 2018 je Peru třetí nejvhodnější zemí pro obchodní aktivity v latinskoamerickém regionu, hned po Mexiku a Chile. Podstatně hůře, než v minulém roce si vede v kategoriích zahájení podnikání, platba daní a stavební povolení. Výsledky v jednotlivých ukazatelích se pohybují nad průměrem regionu, nicméně jsou stále ještě vzdálené standardům zemí OECD. V celosvětovém srovnání se Peru nachází na 58. místě.

Podle žebříčku Světové banky Doing Business 2020 se Peru oproti předchozímu žebříčku propadlo o 8 pozic až na 76. místo. Zhoršilo se hlavně v oblastech zahájení podnikání, obdržení povolení v stavebnictví, registraci vlastnictví a získání půjčky. Podle žebříčku Světového obchodního fóra se Peru pro rok 2019 umístilo na 65. místě v globální konkurenceschopnosti mezi 141 pozorovanými zeměmi (tj. zhoršení o 2 pozice). Největšími problémy, kterým Peru čelí, jsou korupce, neefektivní byrokracie, vysoké zdanění, nedostatečná infrastruktura, restriktivní pracovní regulace, vysoká kriminalita a nedostatečně kvalifikovaná pracovní síla. Neformální zaměstnanost je vlastní až třem čtvrtinám zaměstnanců a chudobou trpí necelá čtvrtina obyvatel.

Základní ekonomické ukazatele

	2016	2017	2018	2019	2020 (výhledy)
HDP (v mld. USD)	194,5	214,2	225,2	236,1	69,2
HDP (změna v %)	3,9%	2,5%	4,0%	3,7%	1 %
Nominální HDP na obyvatele (USD, PPP)	11 746	12 134	12 704	13 238	3 845
Inflace	3,2	1,4	2,2	2,0	2,0

Nezaměstnanost	6,7%	6,9%	6,7%	6,6%	6,9%
Kurz USD vůči PEN (konec roku)	3,36	3,24	3,37	3,34	3,32

Zdroj: The Economist Intelligence Unit, Banco Central de Reserva del Perú

Na konci r. 2019 dosáhla peruánská ekonomika nepřetržitému 21 let trvajícího růstu, založeného především na měnové a fiskální politice a na růstu vývozu. Inflace přitom zůstala v cílovém rozpětí Národní centrální banky, tedy mezi 1% až 3%.

Pro rok 2020 byla původní prognóza růstu peruánské ekonomiky 3,6%, tedy jedna z nejvyšších v Latinské Americe, a to i s ohledem na obchodní napětí mezi USA a Čínou, které má mírný dopad na ceny kovů a ropy. Odhad byl optimistický především díky očekávání vyšší míry expanze založené na oživení těžební produkce a lepšímu výkonu veřejných investic.

V důsledku pandemie COVID-19 se však tento odhad dle The Economist snížil o 2,6 % na pouhé 1 % růstu HDP v r. 2020, s možností zvýšení výkonu ekonomiky až na 2,2 % v r. 2021 díky včasným ekonomickým opatřením přijatým peruánskou vládou na podporu soukromého sektoru.

Domácí měna (peruánský nový sol: PEN) se na konci roku znehodnotila o 2,1 %, čemuž nezabránily ani intervence Centrální banky v rámci svých zahraničních rezerv. Vliv na tento stav mělo především zpomalením čínské ekonomiky, tudíž nižší poptávka po peruánských nerostných surovinách (měď, zinek, zlato apod). Na konci r. 2018 se kurz ustálil na 1 USD = 3,33 PEN. Mírné oslabení solu by mělo podle předpovědí pokračovat i v prvních měsících 2019, a to až na 3,4 PEN za 1 USD, než měna opět posílí a ustálí se na 3,3 PEN za 1 USD.

Velkým problémem Peru je existence neformální ekonomiky, kde pracovníci neodvádějí daně ani příspěvky na zdravotní a sociální pojištění. Dle odhadů tímto způsobem pracuje až 73 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Cílem Peru je snížit tento podíl na 50 % do roku 2021. V roce 2018 vzrostl počet formálních pracovních míst o 3,7 %.

Výhledy pro období 2020 - 2021

V r. 2020 by měly – byť se zpomaleným kalendářem v souvislosti s COVID-19 – pokračovat projekty v důlním průmyslu započaté v r. 2019 v celkové hodnotě 9,8 mld. USD. Jedná se především o stavbu dvou velkých měděných dolů: Quellaveco na jihu Peru, do kterého britská společnost Anglo American investuje 5,3 mld. USD, a Mina Justa v regionu Ica s rozpočtem 1,6 mld. USD.

Důležité jsou rovněž investice do dopravní infrastruktury za celkem 4,4 mld. USD. Hlavním projektem je rozšíření mezinárodního letiště Jorge Chavez v Limě s rozpočtem 1,5 mld. USD a plánem dokončení v r. 2024. Nově rozšířené letiště s kapacitou až 35 mil. pasažérů ročně má zahrnovat nový terminál, druhou přistávací dráhu, servisní halu a kontrolní věž.

V souvislosti s COVID-19 chce také vláda více investovat do modernizace zdravotnictví, výzkumu a vývoje a digitalizace státní správy, aby zajistila spojení s obyvateli i v izolovaných částech země. Alespoň z prohlášení vlády to tedy vypadá, že COVID-19 je vnímán jako příležitost pro implementaci tolik očekávaných a potřebných strukturálních reforem. Nebezpečným důsledkem sníženého ekonomického růstu v důsledku pandemie je ovšem riziko návratu značné části

populace (až 1,5 mil. rodin) na úroveň chudoby. Tu se v zemi díky permanentnímu ekonomickému růstu podařilo v r. 2019 snížit na 20,5 %, nyní ale hrozí ústup v dosažených sociálních normách.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo (mil. PEN)

	2016	2017	2018	2019
Příjmy	122 654	126 583	142 627	168 074
Výdaje	130 755	139 894	149 364	175.337
Saldo	-8 218	-12 629	-6 923	-7.263
Saldo / HDP v %	-1,3	-3	-2,3	-1,6

Zdroj: BCRP (Operaciones del Gobierno Central), The Economist Intelligence Unit

Výše státního rozpočtu pro rok 2019 činila 168.174 mil. PEN, což představuje zvýšení o 6,9 % oproti r. 2018. Největší zvýšení zaznamenaly sektory zdravotnictví (o 13 %) a vzdělání (o 11 %). Zároveň v rámci tohoto rozpočtu významně narostlo financování pro místní (o 24,4 %) a regionální (o 15 %) vlády. Výše státního rozpočtu pro rok 2020 činí 177.367 mil. PEN, což je o 5,5 % více než v r. 2019.

Pro rok 2020 je schválený státní rozpočet 177,368 mld. PEN, , což představuje 5,5 % nárůst oproti 2019. Největší část státních výdajů má jít opět zdravotnictví (udržení zdravotních center, růst mezd), školství (hlavně podpora vysokoškolského vzdělání, včetně růstu platů profesorů a docentů) a infrastrukturu (pokračování stavby linky 2 metra v Limě, modernizace přístavu v Piscu a rozšíření letiště v Limě).

Velký rozsah neformální ekonomiky a složitost procedur výběru daní vedou k nízkému objemu vybraných daňových prostředků, jejichž poměr k HDP je zhruba 12,9 %. Tento poměr byl nejnižší za posledních 15 let a patřil také k nejnižším v latinskoamerickém regionu. Peru v tomto ohledu zaostává o 18 procentních bodů za průměrem zemí OECD, k jejichž standardům se chce do roku 2021 přiblížit. Po vzoru dalších zemí v regionu tak Peru čeká digitální transformace daňových výběrů a postupné používání elektronických stvrzenek, které by mělo státu zaručit dodatečné příjmy ve výši 1,5 % HDP v období následujících čtyřech let.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Vývoj platební bilance (mil. USD)

	2015	% HDP	2016	% HDP	2017	% HDP	2018	% HDP	2019	% HDP
1. Běžný účet	-9 402	-4,9	-5 064	-2,7	-2 669	-1,2	-3 594	-1,6	-3 530	- 1,5
Obch.bilan	-3 150	-1,6	1 953	1,0	6 700	3,1	7 197	3,2	6 614	2,9
1. a) vývoz	34 236	17,8	37 082	18,9	45 422	21,2	49 066	21,8	47 688	20,7
1. b) dovoz	-37 385	-19,4	-35 128	-18,0	-38 722	-18,1	-41 870	-18,6	-41 074	-17,8
Balance služeb	-2 040	-1,1	-2 002	-1,0	-1 434	-0,7	-2 532	-1,1	-3 114	-1,4
Balance výnosů	-7 544	-3,9	-8 982	-4,7	-11 523	-5,4	-11 814	-5,2	-10 748	-4,7
Běžné převody	3 331	1,7	3 967	2,0	3 589	1,7	3 556	1,6	3 718	1,6
1. Finanční účet	9 475	4,9	5 533	3,3	2 982	1,4	1 537	0,7	10 571	4,6
Soukromý sektor (dl. kapitál)	8 792	6,6	2 175	1,9	884	0,4	917	0,4	5 512	2,4
Veřejný sektor	3 110	1,6	2 650	1,4	3 249	1,5	21 122	0,9	4 440	1,9
Kr. kapitál	-2 427	-1,3	708	0,0	-1 152	-0,5	-1 503	-0,7	618	0,3
III.	73	0,0	168	0,1	1 629	0,8	-3 629	-1,6	7 041	3,1
Výsledek PB (I+II)										

Zdroj: BCRP Memoria 2018

Platební bilance v roce 2019 odráží vyšší dynamiku domácí poptávky, schodek běžného účtu se zvýšil z 1,6 % HDP v roce 2018 na 3,1 % HDP v roce 2019. Obchodní bilance je čtvrtý rok v řadě v přebytku, především díky směnným relacím a vyšším objemům vývozu netradičních produktů. V důsledku zmírnění globálního růstu se však přebytek obchodní bilance v porovnání s rokem 2018 mírně snížil na 2,9 % HDP.

Peruánské devizové rezervy činily v r. 2019 celkem 30 % HDP a nadále tak patří k nejvyšším v Latinské Americe (podíl devizových rezerv na HDP je v případě ostatních států Tichomořské aliance – Mexiko, Kolumbie a Chile – pod 20 % HDP).

Veřejný dluh Peru v r. 2019 dosáhl 25,8 % HDP, což je nejvíce za posledních deset let. Ekonomické výhledy však předpovídají, že i přes mírně rostoucí tendenci se bude dluh do roku 2022 držet pod úrovní 30 % HDP. I v tomto ohledu se jedná o jeden z nejlepších výsledků v regionu.

Celkový zahraniční dluh činil 6 mld. USD, tedy o 2 mld. více než v r. 2018.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovníctví

V žebříčku snadnosti podnikání (Doing Business 2018) Světové banky se Peru nachází na 20. místě, pokud jde o snadnost získávání bankovních úvěrů, zatímco v celkovém srovnání je na 58. místě.

Bankovní systém (leden 2018) tvoří 16 bank, z nichž většina je v rukou zahraničního kapitálu. Mezi největší banky patří Banco de Crédito (BCP), BBVA Continental, Scotiabank a Interbank. Největší bankou je Banco de Crédito (BCP), kterou kontroluje peruánský kapitál (skupina Romero), s podílem na vkladech ve výši 33,9 %. Druhou je BBVA Continental, která je v rukou španělské BBVA, s podílem 20,8 %. Třetí místo zaujímá Scotiabank, vlastněná kanadským kapitálem, s podílem 15,0 %. Na čtvrtém místě je Interbank, kontrolována peruánským kapitálem, s podílem 12,3 %. Ostatní banky jsou malého významu, s podílem do 4 %. (BanBif, MiBanco, Citibank, Banco Financiero, Banco Falabella, Banco Ripley, Banco Azteca atd.).

K hlavním státem vlastněným finančním institucím patří centrální banka – Banco Central de Reserva de Perú (BCRP), národní banka Banco de la Nación (která slouží zejména pro státní instituce a realizaci poplatků státní správě), rozvojová banka COFIDE (Corporación Financiera de Desarrollo) a Agrobanco (hlavně pro úvěry v zemědělství).

Centrální banka (BCRP) do konce dubna 2017 držela referenční úrokovou sazbu na 4,25 %, následně ji ale v kontextu oslabené investiční aktivity i snížení inflačních očekávání několikrát snížila, naposledy v březnu 2018, kdy byla sazba snížena na 2,75 %, což je nejnižší hodnota od roku 2010. Po celý zbytek roku 2018 byla držena tato sazba a BCRP tak udržovala expanzivní měnovou politiku s cílem zajistit, aby inflace a její očekávání zůstaly v cílovém rozpětí. Tato expanzivní pozice měnové politiky se promítla do reálné referenční úrokové sazby, která byla v průběhu roku pod úrovní neutrální reálné úrokové sazby (1,75 %).

Seznam bank:

- [Banco de Crédito del Perú \(BCP\)](#)
- [BBVA Banco Continental](#)
- [Scotiabank Perú](#)
- [Interbank](#)
- [Banco Interamericano de Finanzas \(BanBif\)](#)
- [BancoFinanciero](#)
- [Banco de Comercio](#)
- [Citibank](#)

- [MiBanco](#)
- [Banco GNB Perú](#)
- [Banco Falabella](#)
- [Banco Ripley](#)
- [Banco Santander Perú S.A.](#)
- [Banco Azteca](#)
- [Banco Cencosud](#)
- [ICBC Perú Bank](#)

Úroveň penetrace bankovních služeb je stále pod průměrem, což představuje příležitost na místní úrovni, a to zejména v maloobchodním odvětví v podobě úvěrů pro spotřebitele, malé a střední podniky a mikropodniky.

Kromě komerčních bank existuje v Peru v rámci nebankovních poskytovatelů finančních služeb 18 tzv. obecních a venkovských záložen (Cajas Municipales / Rurales), 10 finančních společností pro rozvoj malých podniků a mikropodniků (Edpyme) a 11 nebankovních finančních institucí.

Situace v peruánském bankovním sektoru je stabilní a neočekává se negativní změna situace. Finanční trh není v Peru regulován centrální bankou, ale samostatnou institucí pro dohled nad bankovním, pojišťovacím sektorem a správcem fondů důchodového zabezpečení (AFP) – Superintendencia de Banca, Seguros y AFP.

Pojišťovny:

V oblasti pojišťovnictví působí v Peru celkem 21 společností (některé se specializují na životní pojištění či jiný druh pojištění), z nichž nejvýznamnější jsou:

- [Rimac](#)
- [Pacífico](#)
- [La Positiva](#)
- [Mapfre Peru](#)
- [Interseguro](#)

1.7 Daňový systém

Daňový systém v Peru je poměrně složitý, mnohovýstevný a je pod dohledem Národního úřadu pro daňovou správu – tzv. Superintendencia Nacional de Aduanas y de Administración Tributaria - SUNAT. Pod SUNAT byla v roce 2002 začleněna také celní správa.

Peru má podepsány dohody o zamezení dvojímu zdanění s Chile, Kanadou, Brazílií, Mexikem, Korejskou republikou, Portugalskem, Švýcarskem a Andským společenstvím (Comunidad Andina – Peru, Bolívie, Ekvádor a Kolumbie). První 2 zmíněné dohody vstoupily v platnost v roce 2004, dohoda s Andským společenstvím v roce 2005 a dohoda s Brazílií je platná od roku 2010. Zbýlé 4 dohody platí od roku 2015.

Počínaje červencem 2012 byla do daňového řádu zavedena pravidla pro boj proti daňovým únikům, která zakládají pravomoci daňové správy v situacích považovaných za daňové úniky či simulované transakce.

Seznam existujících druhů daní

Přímé daně	Nepřímé daně	Obecní daně

Daň z příjmu	Všeobecná prodejní daň	Daň z nemovitosti
Přechodná daň z čistých aktiv	Výběrová spotřební daň	Daň z převodu nemovitostí
Daň z bankovních operací (ITF)		Daň z motorových vozidel

Zdroj: Peru's Business and Investment Guide 2016/2017

Daň z příjmu (Impuesto de la Renta)

Daň z příjmu je progresivní a odvozuje se od výše příjmu jednotlivé osoby. Pro fyzické osoby existuje od 1. ledna 2017 možnost (kromě základní nezdánitelné částky 7 UIT) odečíst specifické výdaje spojené s pronájmem nemovitostí, úroky z hypotéky na první bydlení, zdravotní a stomatologické služby a platby zdravotního pojištění služebnímu personálu v domácnosti. V mnohých případech lze jako odečitatelný výdaj uznat max. 30 % z celkově zaplacené částky za danou službu. Maximální roční výše součtu takto odečitatelných položek je 3 UIT (tj. pro rok 2019: 12 600 PEN). Na zbývající kumulované částky se pak aplikují následující daňové sazby:

Sazba daně z příjmu fyzických osob (zaměstnanců)

Příjem	Sazba
do 5 UIT	8%
5 – 20 UIT	14%
20 – 35 UIT	17%
35 – 45 UIT	20%
nad 45 UIT	30%

Zdroj: SUNAT

Pozn. UIT – Unidad Impositiva Tributaria (jednotka pro výpočet daní, poplatků, pokut apod.), pro rok 2019 UIT = 4 200 PEN (oproti roku 2018 nárůst o 50 PEN).

Nezdánitelný základ pro rok 2019 tak byl zvýšen na 29 400 PEN pro příjmy ze závislé činnosti.

Co se týče danění cizinců, pokud cizinec není rezidentem (v posledních 12 měsících nepobýval v Peru minimálně 183 dní), výše daní z příjmu fyzických osob je automaticky 30 %. Pokud však cizincův pobyt překročil v předchozím kalendářním roce 182 dnů (tzn. délka pobytu byla minimálně 183 dní, nejedná se o dny, kdy cizinec pracoval, ale o celkový pobyt), je daněn stejně jako peruánští občané v závislosti na výši svého příjmu.

Osoby samostatně výdělečně činné odvádí daň (8 – 30 %) rovněž v závislosti na velikosti svých příjmů, nicméně si mohou

odečíst z daňového základu (až na některé výjimky) kromě základní nezdanitelné částky 7 UIT (podobně jako u závislé činnosti) ještě 20 % (do limitu 24 UIT).

Firmám se sídlem v Peru je daněn celkový zisk jejich aktivit. Pobočkám a firmám nesídlícím v Peru je daněn pouze zisk vygenerovaný v Peru. Daňové přiznání se podává do 31. března následujícího roku. Od 1.1.2017 došlo ke zvýšení daně z příjmu právnických osob na 29,5 %. Taktéž se od 1.1.2017 snížila sazba pro zdanění dividend, a to na 5 %.

Všeobecná prodejní daň (IGV - Impuesto General a las Ventas)

Jedná se o daň z přidané hodnoty. Daň je aplikovaná při prodeji a dovozu zboží, poskytování služeb včetně stavebních a při prvním prodeji nemovitostí. Zpravidla se skládá z vlastní IGV (16 %) a obecní daně (Impuesto de Promoción Municipal – 2 %), z níž jsou financovány aktivity nižších správních úřadů. IGV má od roku 2011 sazbu 18 % (Předvolební návrhy na její snížení nebyly prosazeny).

Výběrová spotřební daň (ISC – Impuesto Selectivo al Consumo)

Tato daň se aplikuje na výrobu nebo dovoz přesně definovaných výrobků, kterými jsou cigarety, destiláty, pohonné hmoty, pivo, ale i nealkoholické nápoje vč. minerální vody, sázení v kasinech atd. Sazba se udává buď v % z prodejní ceny, nebo jako pevná částka v PEN na množstevní jednotku.

Výběrová spotřební daň uvalená na pivo (resp. alkoholické nápoje mezi 0 a 6 stupni) je v současné době daň smíšená. Od 11. května 2018 jsou v platnosti nové sazby. Jedná se buď o 35 % z prodejní ceny piva, nebo 1,25 PEN za litr (podle toho, která částka je vyšší). Alkoholické nápoje od 6 do 12 stupňů mají spotřební daň 25 % z prodejní ceny nebo 2,50 PEN za litr. Mezi 12 a 20 stupni je spotřební daň 30 % anebo 2,70 PEN za litr. Nad 20 stupňů pak 40 % / 3,40 PEN za litr. V případě tabákových výrobků je daň stanovena na 0,27 PEN na cigaretu (před 11. květnem 0,18 PEN). V případě sladkých nealkoholických nápojů nově platí 2 sazby, 17% (0-6g cukru na 100ml) a 25%. (více než 6g cukru na 100ml).

Daň z bankovních operací (ITF – Impuesto a las Transacciones Financieras)

Tato daň je v platnosti od roku 2004. Postihuje veškeré bankovní operace – vklady, výběry, převody, úvěry atd. V současnosti (a už od r. 2011) je hodnota této daňové sazby na 0,005 %. Zároveň s ní byl přijat zákon o tzv. bankarizaci ekonomiky, který stanoví, že veškeré platby firem i obyvatelstva nad 3 500 PEN / 1 000 USD musí být provedeny prostřednictvím finanční instituce (nikoliv v hotovosti). V lednu 2018 byl přijat nový zákon (platnost od srpna 2018), který podobným způsobem reguluje nákup dopravních prostředků, nemovitostí a akcií v hodnotě vyšší než 3 UIT (pro rok 2018 12 600 PEN).

Přechodná daň z čistých aktiv (ITAN – Impuesto Temporal a los Activos Netos)

Daň se vyměřuje z hodnoty čistých aktiv k poslednímu dni předchozího kalendářního roku a týká se pouze aktiv podniku v hodnotě vyšší než 1 milion PEN, pro která je stanovena sazba 0,4 %.

V rámci decentralizace pak některé daně vybírají i nižší správní úřady. Jedná se především o daň z nemovitostí (Impuesto Predial y Arbitrios) a z motorových vozidel (Impuesto Vehicular). Státem je stanovena pouze spodní hranice, finální podoba závisí na konkrétním regionálním úřadu. Rámcově se pak jedná o 0,2 % až 1 % v případě nemovitostí (progresivně) a 1 % v případě vozidel (z ceny v době nabytí, přičemž příslušné tabulky ministerstva financí zohledňují i stáří automobilu). Dále se jedná o daň z převodu nemovitosti (Impuesto de Alcabala), která se vypočítává z ceny objektu a

jejíž výše je 3 % (s nezdanitelným základem 10 UIT).

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Obchodní bilance v mil. USD (dle FOB)

	2016	2017	2018	2019
Saldo obchodní bilance	1 954	6 571	7 049	6 614
% HDP	1,0	3,1	3,1	2,7
1. a) vývoz	37 081	45 275	49 942	47 688
% HDP	19,1	21,1	21,7	20,1
1. b) dovoz	-35 128	-38 703	-38 722	-41 074
% HDP	-18,1	-18,1	-17,2	-17,4

Zdroj: BCRP Memoria 2018

Obchodní bilance Peru zaznamenala během roku 2019 přebytek 6 614 milionů USD. Mezi cílovými trhy s peruánskými produkty vynikly Německo, Brazílie, Čína, Chile, Kanada, Spojené státy, Ekvádor, Španělsko a Mexiko. Hlavními exportními produkty jsou primární materiály, jako např. kovy (měď, zlato, stříbro, zinek), zemní plyn, a dále textil, zemědělské produkty, mechanika kovů, plasty a chemické výrobky.

Hlavními dovozními partnery Peru pro rok 2018 byly Čína, USA, Brazílie, Ekvádor, Mexiko a Chile

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

EU jako celek je pro Peru 3. největším obchodním partnerem (jak v exportu, tak v importu) a největším dodavatelem služeb a technologií.

Pro Peru je EU progresivním trhem, zejména pokud jde o tzv. netradiční komodity (avokádo, kakao, chřest, mango, vinná réva, borůvky apod.).

Podíl EU na celkovém obratu zahraničního obchodu Peru se v posledních 3 letech pohybuje kolem 12 %.

Zahraniční obchod je v případě Peru do značné míry závislý na vývoji v Číně, jakožto největším obchodním partnerovi. Čína z Peru dováží především měď. Pokud se čínská ekonomika v nadcházejících letech v souladu s očekáváním zpomalí (stavebnictví a odbyt mědi apod.), bude to mít negativní dopad na peruánský export. Značnou hrozbu tak v současné době představuje obchodní politika USA ve vztahu k Číně.

Pro dlouhodobý růst obchodní výměny je pro Peru klíčových 20 bilaterálních a multilaterálních obchodních dohod, které vedou k liberalizaci peruánského zahraničního obchodu. V regionálním měřítku je pro Peru perspektivní členství v Tichomořské alianci, která sdružuje 4 nejliberálnější a nejperspektivnější ekonomiky latinskoamerického regionu, Peru, Chile, Mexiko a Kolumbii. Toto regionální integrační seskupení se zakládá na dohodách o volném obchodu a snaží se o úzkou spolupráci i v dalších sektorech.

Podíl vybraných zemí EU na vývozu z Peru (v mil. USD, dle FOB)

	2016	2017	2018	2019	% z vývozu do EU (2019)	% z celk. vývozu
Španělsko	1 221,1	1 852,1	1 803,1	1 204,6	19.56%	2,52%
Nizozemí	998,8	1 080,8	1 381,0	1 428,9	23.21%	3.0 %
Německo	890,3	933,5	1 126,4	1 032,7	16.77%	2.17%
UK	670,9	729,4	700,5	455,5	7.39%	0.96%
Itálie	466,3	563,7	654,1	610,6	9.92%	1.28%
ČR	2,1	1,3	6,6	2,3	0.04%	0.01%
EU celkem	5 598,8	6 512,5	7 238,6	6 157,2	100 %	12.91%

Zdroj: SUNAT: Exportaciones definitivas por continente, zona económica y país (pozn. liší se od českých statistik v důsledku odlišné metodiky)

Podíl vybraných zemí EU na dovozu do Peru (v mil. USD, dle FOB)

	2016	2017	2018	2019	% z dovozu EU (2019)	% z celk. dovozu
Německo	1 119,7	1 061,8	1 088,4	1 132,6	23,9	2,8

Španělsko	644,1	1 053,8	945,9	890,4	18,8	2,2
Itálie	741,5	776,4	674,9	737,6	15,5	1,8
Francie	308,3	332,8	352,3	328,9	6,9	0,8
Švédsko	247,8	240,7	265,3	257,1	5,4	0,6
ČR	43,8	50,8	56,0	55,9	1,2	0,1
EU celkem	4 354,2	4 866,3	4 726,5	4744,7	100,0	11,5

Zdroj: SUNAT: Importaciones para el consumo según continente, zona económica y país (pozn. liší se od českých statistik v důsledku odlišné metodiky)

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura vývozu (mil. USD, dle FOB)

		2015	2016	2017	2018	2019
	Tradiční produkty	23 291	26 137	33 124	34 643	32 045
	Nerostné suroviny	18 836	21 652	27 159	27 727	26 368
	Ropa a zemní plyn	2 302	2 210	3 358	4 216	2 974
	Ryby a mořské produkty	1 449	1 269	1 788	1 938	1 929
	Zemědělské komodity	704	878	820	762	774
	Netradiční produkty	10 782	10 733	11 663	13 251	13 790
	Zpracov. zemědělské výrobky	4 387	4 702	5 114	5 867	6 291

	Chemické výrobky	1 402	1 342	1 380	1 562	1 600
	Textilní průmysl	1 329	1 196	1 268	1 401	1 354
	Metalurgický průmysl	1 080	1 084	1 270	601	566
	Ryby a mořské produkty	934	909	1 045	1 375	1 613
	Nekovové suroviny	698	640	586	629	604
	Kovozpracující	525	445	511	1 196	1 192
průmysl						
	Dřevo, papír	352	322	340	288	321
	Vývoz celkem	34 236	37 020	44 918	47 894	45 978

Zdroj: BCRP: Cuadros Estadísticos, Exportaciones por grupo de productos

Celkový vývoz tradičního a netradičního zboží dosáhl v roce 2019 celkem 45 978 milionů dolarů, což představuje pokles o 4,2% ve srovnání s rokem 2018. Od roku 2017 však netradiční vývoz obnovil tempo růstu, což se v roce 2019 opakuje a ve srovnání s tím, co bylo registrováno v roce 2018, vzrostl o 4,1%. Tato částka představuje 30% celkových dodávek v Peru do zahraničí.

Nejvýraznějším sektorem byl vývoz netradičních výrobků, který činil 6 292 mil. USD (7,3%), což představuje historicky nejvyšší hodnotu. Významné byly dodávky ovoce jako jsou hrozny, borůvky, avokádo, mandarinky a další. Hlavními vývozními trhy byly USA, Nizozemsko, Španělsko, Velká Británie a Ekvádor.

Hlavní vývozní komodity v roce 2019 (mil. USD, dle FOB)

1.	Měď	12 136
2.	Zlato	6 730
3.	Měděné katody	1 620
4.	Koncentráty zinku	1 605
5.	Rybí moučka	1 508

6.	Železo	978
7.	Olovnaté nerosty	942
8.	Čerstvé hrozny	874
9.	Borůvky	824
10.	Jiné citrusy	751

Komoditní struktura dovozu (mil. USD, dle FOB)

	2015	2016	2017	2018	2019
1 Spotřební zboží	8 791	8 614	9 334	9 646	9 645
2 Suroviny a vstupy pro zemědělství a výrobu	15 923	15 140	17 950	21 357	19 919
Paliva	3 671	3 819	5 357	6 842	5 933
Suroviny pro zemědělství	1 237	1 213	1 466	1 580	1 580
Suroviny pro průmysl	11 016	10 108	11 126	12 934	12 404
3 Kapitálové zboží a stavební materiál	12 007	11 113	11 207	12 099	12 792
Stavební materiály	1 420	1 112	1 062	1 312	1 437
Stroje a zařízení pro zemědělství	160	144	143	156	158
Stroje a zařízení pro průmysl	7 842	7 268	7 286	7 602	8 051
Zařízení pro	2 583	2 588	2 719	3 028	3 144

dopravu					
4 Ostatní	664	264	161	20	7
Dovoz celkem	37 385	35 132	38 652	43 123	42 364

Zdroj: BCRP: Cuadros Estadísticos, Importaciones según uso o destino económico

Peruánský dovoz se v r. 2019 snížil o 2,3% ve srovnání s předchozím rokem. Odvětví surovin a polotovarů představuje 47% dovozu; investiční zboží a stavební materiály 30%; zatímco spotřební zboží 23% z celkového počtu.

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Režim volných celních zón upravuje právní norma č. 842 z 30. 8. 1996 a její pozdější úpravy.

Nejvýznamnější průmyslová celní zóna existuje ve městě Tacna na hranicích s Chile, která je řízená zvláštním režimem a samostatnou správou. Zóna byla zřízena s cílem podporovat investice na jihu země v sektorech průmyslová výroba, zpracování zemědělských produktů, montování a u vybraných služeb. Poskytuje osvobození od daní, včetně daně z příjmů, DPH (IGV), výběrové spotřební daně aj. Na produkty dovážené do zóny ze zahraničí se neuplatňují dovozní cla.

Výhody systému osvobození od daní mají být v platnosti až do roku 2041. Podobný systém funguje i ve speciální ekonomické zóně Puno, přičemž tento preferenční režim by měl platit nejméně do roku 2027.

Dále výše uvedená právní úprava založila několik center pro export, průmysl, distribuci a služby (tzv. Zonas Especiales de Desarrollo - ZED). Ty jsou geograficky vymezené, nachází se zejména v oblastech pobřeží a Amazonie. U vymezených aktivit platí do konce roku 2042 osvobození od cel a daní (ZED v přístavech Ilo a Matarani). V některých případech je období delší, příkladem je ZED Loreto, kde osvobození platí do roku 2048.

Využití zóny volného obchodu připadá v úvahu zejména při dovozu zboží a jeho dalším reexportu. Při přesunu zboží ze zóny volného obchodu na místní trh je nutno uhradit všechna cla a poplatky.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice v Peru v r. 2019 se ve srovnání s rokem 2018 zvýšily o 385,3 milionu USD. Hlavními investory jsou i nadále Spojené království, Španělsko, Chile, Nizozemsko a USA. Hlavními sektory pro investice jsou: těžba (6 018,4 milionů USD); sektor komunikací (5 324,2 milionu USD); Finance (4 745,2 milionu USD); Energetika (3 451,6 milionu USD) a průmysl (3 216,4 milionu USD).

Přímé zahraniční investice podle odvětví v mil. USD

	2015	2016	2017	2018	2019
Těžba	5 657,7	5 666,0	5 676,4	5 711,4	6 018,4

Komunikace	5 119,2	5 324,2	5 324,2	5 324,2	5 324,2
Finanční sektor	4 695,2	4 695,2	4 695,2	4 695,2	4 745,2
Energetika	3 377,3	3 444,8	3 446,1	3 446,1	3 451,6
Průmysl	3 216,0	3 216,4	3 216,4	3 216,4	3 216,4
Obchod	803,0	850,9	851,4	851,4	851,8
Ropný průmysl	679,7	679,7	679,7	679,7	673,3
Služby	675,2	676,6	676,7	676,7	701,6
Doprava	457,9	522,6	522,6	522,6	522,6
Stavebnictví	382,5	387,7	394,8	394,8	398,5
Rybolov	163,0	163,0	163,0	163,0	163,0
Turismus	83,1	83,1	83,4	83,4	83,4
Zemědělství	69,8	82,9	82,9	82,9	82,9
Bydlení	46,9	46,9	81,6	81,6	81,6
Lesnictví	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Celkem	25 427,6	25 841,3	25 895,6	25 930,6	26 315,9

Zdroj: ProInversión, 1.2 Saldo de inversión extranjera directa por Sector Destino

V roce 2018 se výrazně neměnila zásoba přímých zahraničních investic (PZI), ani jejich struktura. Zásoba PZI dosáhla 25,9 mld. USD, což představuje 11,5% podíl na HDP.

Nejvíce PZI bylo standardně přítomno v sektorech těžba, komunikace, finanční sektor, energetika a průmysl. Tyto sektory se podílely na všech PZI z cca 86 %.

Jako nový perspektivní sektor pro zahraniční investice Peru identifikovalo těžbu ropy, kde připravuje pobídky pro prvotní průzkum nalezišť (první fáze). Solidní naleziště se nacházejí mj. v Amazonii a mohly by být dodatečným zdrojem ekonomického růstu a rozvoje.

Obecně v harmonogramu investičních projektů dochází k prodlevám v důsledku komplikovaného systému kontrol,

získávání stavebních povolení apod. K zablokování či zpomalení celé řady velkých projektů vedlo vyšetřování korupčního skandálu v souvislosti s působením firmy Odebrecht. Tato brazilská stavební firma byla v důsledku obvinění z korupce nucena odprodat své podíly na velkých investičních projektech v Peru. Vypisování a administrace nových tendrů již způsobují více než roční zpoždění.

Přímé zahraniční investice podle země původu v mil. USD - 15 největších investorů (stav)

	2015	2016	2017	2018	2019
Španělsko	4 531,8	4 567,5	4 567,5	4 613,6	4 614,1
UK	4 345,6	4 353,9	4 364,3	4 630,1	4 630,1
Chile	3 612,4	3 839,1	3 839,1	3 842,8	3 842,8
USA	2 756,9	2 756,9	2 756,9	2 775,5	2 775,5
Nizozemí	1 575,7	1 575,7	1 575,7	1 575,7	1 575,7
Brazílie	1 187,7	1 200,9	1 200,9	1 200,9	1 200,9
Kolumbie	1 124,1	1 179,1	1 179,1	1 179,1	1 179,1
Kanada	1 070,3	1 070,4	1 070,4	1 070,4	1 070,4
Panama	944,8	944,8	944,8	944,8	944,8
Mexiko	494,7	542,6	542,6	577,7	577,7
Lucembursko	549,8	554,9	562,0	562,0	562,0
Švýcarsko	485,3	485,3	485,3	485,7	485,7
Singapur	365,5	365,5	365,5	365,5	365,5
Bermudy	293,1	293,1	293,1	293,1	293,1
China	226,9	226,9	234,0	284,0	284,0
Japonsko	238,4	238,4	238,4	238,5	233,5
Celkem	25 427,6	25 841,3	25 895,6	25 930,6	26 315,9

Zdroj: ProInversión: 1.1 Saldo de inversión extranjera directa por País de Domicilio

Podpora a ochrana zahraničních investic je zakotvena v zákoně č. 662. Řada investic není řádně registrována. Při hodnocení zahraničních investic v Peru je též třeba mít na zřeteli skutečnost, že řada nadnárodních společností nerealizuje své investice nutně ze sídla mateřské firmy, ale z poboček v zahraničí. Proto vykázané výše investic podle země původu nemusí být přesné.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Peru se snaží přilákat domácí i zahraniční investice do všech odvětví hospodářství a přijímá proto nezbytná opatření s cílem vytvořit konzistentní investiční politiku k odstraňování překážek pro zahraniční investory. V důsledku toho je Peru považováno za zemi s jedním z nejvíce otevřených investičních režimů na světě. Podle Indexu ekonomické svobody (Heritage Foundation) se Peru v roce 2018 nachází na 43. místě ve světě a v Latinskoamerickém regionu je na 4. místě (za Chile, Uruguay a Kolumbií).

Peruánské zákony, předpisy a postupy nerozlišují mezi domácími a zahraničními společnostmi. Právní základ pro působení zahraničních investorů v Peru vytváří zákon č. 662 z roku 1991, který doplňuje zákon č. 757 (o růstu soukromých investic) a vládní nařízení č. 162-92-EF. Základem je poskytnutí zahraničním investorům tzv. národní zacházení. Neexistují žádná omezení týkající se repatriace zisků, mezinárodních převodů kapitálu nebo při směně. Zahraniční investice jsou povoleny téměř ve všech oblastech, není nutné žádat o speciální povolení.

Podle indexu snadnosti podnikání Světové banky Doing Business (2018) se Peru umístilo na 58. místě na světě. Tento žebříček hodnotí úroveň překážek, které jsou kladeny podnikání v jednotlivých zemích. Cílem vlády je provádět takové politiky, aby se Peru do roku 2025 dostalo do první desítky.

Peruánská vláda (na smluvním základě) garantuje právní stabilitu zahraničním investorům v oblasti právních předpisů upravujících mj. daně z příjmu a distribuci dividend. Zahraniční investoři s právem získat právní a daňovou stabilitu jsou ti,

kterí jsou ochotni investovat do Peru (minimálně na období 2 roky) v minimální výši 10 mil. USD v oblasti těžby nerostných surovin, ropy nebo zemního plynu, nebo 5 mil. USD v jakémkoli jiném ekonomickém odvětví, nebo ti, kteří získají více než 50 % akcií ve společnosti v rámci procesu privatizace.

Peru má v platnosti 29 bilaterálních investičních dohod. Navíc 9 dohod obsahuje kapitoly o ochraně a podpoře investic, mj. s USA, Kanadou a Singapurem. V r. 2018 ČR požádala Peru o sjednání nové dohody o zamezení dvojímu zdanění a o renegociaci stávající bilaterální dohody o podpoře a ochraně investic z roku 1994 tak, aby zohlednila připojení ČR do EU.

Peru má dále uzavřeno 20 obchodních dohod (o volném obchodu / ekonomické spolupráci): Tichomořská aliance, CAN, MERCOSUR, Chile, Singapur, Kanada, Čína, USA, Thajsko, Jižní Korea, Japonsko, EFTA, Panama, Kostarika, Venezuela, Mexiko, Kuba, Honduras, Singapur a EU. Dohoda o volném obchodu s EU vstoupila v platnost 1. března 2013.

Za účelem pomoci zahraničním investorům při investování v Peru a jejich kontroly byla založena vládní agentura – ProInversión, u které se zahraniční investoři registrují. Role ProInversión byla po nástupu nové vlády v roce 2016 posílena v oblasti schvalování projektů pro partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) a taktéž je nápomocna regionům

a obcím při plánování a realizaci investic na jejich úrovních (například tzv. Obras por impuesto).

Mezi investiční pobídky patří:

- Daňové pobídky
- Systém volných celních zón
- Daňová kompenzace daně IGV – navrácení již zaplacené daně
- Speciální režim přednostního navrácení daně IGV – za tzv. předvýrobní období při dovozu nebo nákupu zboží v místě
- Pobídky pro rozvoj těžebního sektoru – daňová a finanční zvýhodnění
- Pobídky pro rozvoj zemědělského sektoru – daňová, pracovní a sociální zvýhodnění pro investory
- Pobídky pro vodohospodářský sektor – pracovní a sociální zvýhodnění pro investory
- Pobídky pro rozvoj energetického sektoru, obnovitelných zdrojů energie – finanční zvýhodnění
- Podpora ekonomických aktivit v Amazonii a ve vysokohorských andských oblastech – daňová zvýhodnění

Existuje nařízení omezující podíl zahraničních pracovníků ve firmách působících na území Peru (Dekret č. 689, Zákon o zahraničních pracovnících ze 4. 11. 1991). Maximální podíl zahraničních pracovníků nesmí přesáhnout 20 % z celkového počtu a jejich celkový plat nesmí přesáhnout 30 % ze sumy všech platů. Firmy mohou zažádat o výjimku z tohoto nařízení a to v následujících případech:

- pokud se jedná o specializovanou pozici;
- pokud se jedná o vedoucí pozici v novém investičním projektu nebo během restrukturalizace firmy;
- pokud se jedná o učitele (včetně výuky cizích jazyků na jazykových školách) a
- pokud se jedná o firmy, které mají uzavřené smlouvy s veřejným sektorem (státní firmy, instituce atd.).

Toto omezení se dále netýká pracovníků, jejichž příbuzní (sourozenci, rodiče či manžel/manželka) jsou peruánské národnosti.

Podíl zahraničních pracovníků je třeba doložit na Autoridad Administrativa del Trabajo, která spadá pod Ministerstvo práce a podpory zaměstnanosti. Porušení těchto pravidel je pokutováno. Zároveň je nutné, aby podnikatelský subjekt byl u výše zmíněného ministerstva registrován.

Dalšími omezeními je zákaz podnikání v oblasti vzdušné a námořní přepravy a v oblasti osobní ochrany. Tyto aktivity vyžadují většinového peruánského vlastníka. Dále podle ústavy nesmí zahraniční osoba vlastnit pozemek vzdálený méně než 50 km od státních hranic, vlastnit přírodní zdroje (doly, lesy, vodní plochy aj.), ledaže by získal zvláštní povolení vlády.

Pro jakoukoli podnikatelskou činnost je potřeba mít business vízum nebo povolení (např. pro podpis smlouvy povolení uděluje Superintendencia Nacional de Migración).

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Poté, co v roce 2016 otevřely svá velvyslanectví Švédsko a Maďarsko, má v Limě svůj zastupitelský úřad 16 států Evropské Unie. Některé země (např. Německo či Velká Británie) mají konzulát(y) i v provinciích. V Limě se také nachází Delegace Evropské unie.

Vztahy mezi EU a Peru jsou definovány Římskou deklarací z roku 1996. K posílení vztahů došlo v roce 2003 na základě Smlouvy o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Andským společenstvím (a mezi jeho členy navzájem). Dohoda o volném obchodu (FTA) mezi EU a Peru pak byla uzavřena v roce 2010 a v roce 2013 vstoupila v platnost. Tato smlouva snižuje celní bariéry s tím, že k úplnému odstranění cel dojde v delším časovém horizontu, a obecně vytváří podmínky usnadňující obchodní výměnu mezi oběma stranami. Dále také cílí na otázky pracovních podmínek a rozvoj demokracie.

EU se ve vztahu k Peru věnuje otázkám chudoby, rovnoprávnosti, lidským právům, demokracii a životnímu prostředí.

Velký rozměr má spolupráce v protidrogovém boji (Peru je jedním z hlavních producentů kokainové pasty a kokainu a dochází k pašování mj. do EU).

Do dnešního dne není FTA řádně aplikována v některých oblastech (zejména zemědělství a potravinářství), kde přetrvávají neviditelné překážky v zahraničním obchodě, např. nedostatečná ochrana označení původu pro evropské značky, nedostatečný postih za padělky, transparentnost veřejných zakázek či existence daňových opatření.

Dne 15. 3. 2016 vstoupila v platnost Dohoda mezi EU a Peru o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (do 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů) pro držitele všech druhů cestovních pasů Peru. Tato dohoda se nevztahuje na osoby cestující za účelem výdělečné činnosti.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Viz. bod 2.1

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Peru je považováno za zemi s vyššími středními příjmy a s ambicí překonat zbývající mezery v infrastruktuře, snižovat míru chudoby a míru „šedé“ ekonomiky, zlepšit systém vzdělání, zdravotnictví, efektivitu státních institucí (včetně na regionálních a místních úrovních) s cílem přiblížit se k nejlepším standardům OECD. Bilaterální rozvojová pomoc Peru se proto postupně mění z čistě finančních příspěvků na výměnu zkušeností a dobrých příkladů. EU si pro rozvojovou spolupráci na období 2014 – 2020 (celkem 81 mil. EUR) jako hlavní priority vytyčila: 1) boj proti genderové diskriminaci (hlavně boj proti násilí na ženách a posílení kapacit žen), 2) teritoriální rozvoj (zvýšení konkurenceschopnosti odlehklých částí země prostřednictvím podpory regionálních rozvojových agentur a prevence přírodních rizik, zejména v oblastech postižených fenoménem El Niño), 3) boj proti organizovanému zločinu (nelegální těžba, pašování osob) a 4) zlepšení

soudnictví. Pro rok 2019 také vyčlenila EU speciální fondy ve výši 9,5 mil. EUR na překonání chudoby v amazonských regionech Amazonas, Junín, Loreto, San Martín a Ucayali. Prostředky směřovaly zejména na snížení chudokrevnosti, chronické podvýživy dětí, očkování apod.

Po ničivých **povodních a sesuvech půdy** v březnu 2017 poskytla EU Peru bezprostřední humanitární pomoc prostřednictvím unijního mechanismu civilní ochrany. Do postižených regionů na severu země (Piura, Lambayeque, Tumbes a La Libertad) vyslala speciální záchranné týmy řízené střediskem pro koordinaci odezvy na mimořádné události (ERCC). Zapojilo se několik členských států EU a evropských firem. Dodána byla zařízení pro čištění vody, čerpadla, stany, hygienické prostředky apod. EU z titulu povodní a sesuvů vyčlenila pro Peru fondy v celkové výši 2,6 mil. EUR. Nejprve poskytla 1 mil. EUR na bezprostřední humanitární pomoc, zejména řešení krizové situace v oblasti zásobování vodou, odpadového hospodářství, veřejného zdraví a bydlení. Následně vyčlenila 1,6 mil. EUR na aktivity zaměřené na podporu peruánských institucí při reakci na přírodní katastrofy a tvorbě preventivních opatření.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Výsledky vzájemného obchodu (mil. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz z ČR	42,69	33,72	37,72	44,12	56,5
Dovoz do ČR	15,16	19,84	16,53	23,64	19,2
Obchodní bilance	27,53	13,88	21,20	20,49	37,2
Obchodní výměna	57,84	53,56	54,25	67,76	75,7

Zdroj: ČSÚ

V roce 2019 vzrostl český vývoz do Peru o 28 %. Je tedy patrné, že se pokračuje v rostoucím trendu nastoleném v roce 2017, kdy i přes ekonomický útlum v Peru došlo ke zvýšené poptávce po strojích, náradí a stavebním materiálu v souvislosti s rekonstrukcí země po přírodní katastrofě (povodně a sesuvy půdy v březnu 2017).

Co se týče českého dovozu z Peru v roce 2019, meziročně klesl o 18 %.

Od roku 2009 si ČR udržuje s Peru aktivní obchodní bilanci. Obrat vzájemného obchodu vzrostl o 11 %.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vývoz z ČR do Peru v r. 2018

1	Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	11146
2	Vlna chlupy zvířecí příze tkaniny žíněné	7804

3	Přístroje k záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	5103
4	Plasty a výrobky z nich	3459
5	Výrobky ze železa nebo oceli	2503
6	Přístroje optické foto kinem lékař chirurg ap	2164
7	Vata plst textilie netkané lana provazy apod	1908
8	Sklo a výrobky skleněné	1546
9	Výrobky chemické sloučeniny kovů zemin prvků	1264
10	Zbytky odpad v potravinářském průmyslu krmivo	1161

Zdroj: ČSÚ (HS 2)

Dovoz z Peru do ČR v r. 2018

1	Ovoce ořechy jedle slupky citr plodů melounů	13154
2	Vata plst textilie netkané lana provazy apod	4510
3	Vlna chlupy zvířecí příze tkaniny žíněné	1371
4	Přípravky ze zeleniny ovoce ořechů	710
5	Zelenina rostliny hlízy kořeny poživatelné	416
6	Výrobky chemické sloučeniny kovů zemin prvků	377
7	Oděvy doplňky oděvní pletené háčkované	371

8	Obilí	340
9	Káva čaj maté koření	284
10	Semena plody rostliny léčivé průmysl sláma ap	284

Zdroj: ČSÚ (HS 2)

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Rozvíjí se spolupráce především v oblasti cestovního ruchu. Obě strany reagovaly na zvýšení vzájemného turistického ruchu podpisem Memoranda o porozumění a spolupráci mezi odpovědnými ministerstvy v roce 2007. Od tohoto roku dochází k postupnému zvyšování českých turistů v Peru, v posledních pěti letech se počet turistů pohybuje okolo 4 000.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Obranný a bezpečnostní průmysl

Dodávky českých obranných technologií do ozbrojených sil mají v Peru dlouhou historii (od 30. let 20. století), což podporuje povědomí o ČR v tomto sektoru. Například československé tanky se v roce 1941 proslavily v tehdejším ozbrojeném konfliktu s Ekvádorem, zástupci peruánských vzdušných sil se na začátku své kariéry učí létat na českých cvičných letadlech Zlín Aircraft apod.

České firmy se v posledních letech soustředily zejména na akvizice ve vojenském letectví. Jedná se například o dodávkách nových cvičných letadel i modernizaci stávající letecké techniky. Rostoucí potenciál lze též očekávat, pokud jde o výcviková a simulační zařízení a aplikované ICT.

Úspěšným případem v sektoru je otevření výrobního závodu pro montáž a opravy pistolí České zbrojovky Uherský Brod (srpen 2016) v peruánském armádním závodě FAME v Limě. Česká firma dodala moderní vybavení, nástroje a vyškolila technický personál, čímž byla zahájena dlouhodobá výrobní a technologická spolupráce s potenciálem dalšího prohloubení. Pro Peru se jedná o nejpreferovanější model obchodní spolupráce, který by uvítalo i v dalších oblastech, zahrnujících nesmrtící zbraně, ochranné prostředky a letectví. V listopadu 2018 proběhla úspěšná prezentace na Velvyslanectví ČR v Limě zaměřená na sektor vojenského a civilního letectví. Své výrobky zde prezentovaly české firmy Excalibur International, Aero Vodochody, THT Ostrava, Cruiser Aircraft a Retia. Na straně cílové skupiny byli vždy přítomni mj. zástupci vedení peruánských vzdušných a pozemních sil, správy letišť a zástupci peruánské obchodní komunity.

V teritoriu jsou dále dlouhodobě aktivní české firmy Sellier & Bellot, Explosia, Prototypa-ZM, Dova Aircraft, Retia, AERO Vodochody, a Excalibur International.

Doprava; infrastruktura; logistika

V roce 2017 darovalo výrobní družstvo Kovobel v souvislosti s loňskými povodněmi 11 kontejnerů instituci INDECI

(Národní instituce pro civilní ochranu) pro poskytování humanitární pomoci při přírodních katastrofách (povodně, mrazy v horských oblastech apod.). Kovobel tím získal první cennou referenci v teritoriu. V roce 2018 se podařilo prodat první skládací kontejnery již na komerční bázi. Jsou určeny nejen pro civilní ochranu, ale mohou najít využití též v agrárním průmyslu, stavebnictví a při těžbě kovů. V únoru 2019 bylo slavnostně podepsáno Memorandum o porozumění mezi INDECI a Generálním ředitelstvím Hasičské a záchranné služby ČR, které otevře další prostor pro vzájemnou spolupráci.

V sektoru dopravy se český průmysl ve vztahu k Peru vyznamenal faktem, že italské vlaky japonské firmy Hitachi určené pro 1. linku metra (k posílení její kapacity a snížení intervalu) byly na konci roku 2016 testovány v českém Zkušebním centru Výzkumného Ústavu Železničního (VUZ).

Firma Mikroelektronika s.r.o. uspěla v roce 2010 v konkurzu na dodavatele odbavovacího systému pro novou linku nadzemního metra v Limě. Celou linku vybavila 8 multifunkčními terminály SmartPoint a 134 turnikety se čtečkou bezkontaktních karet.

V budoucnu se počítá s rozšířením metra o další linky, přičemž české firmy usilují o subdodávky pro tento projekt (vozový park, telekomunikace, elektronika, výhybky apod.). Na začátku r. 2019 se v Limě prezentovala firma Cross Zlín se svými inteligentními systémy pro městskou dopravu a zařízením pro vážení vozidel za jízdy.

Energetika

Česká firma INGOS v roce 2016 dodala pro projekt nové vodní elektrárny Chancay/Rucuy (provincie Huaral na sever do Limy, 40 MW) řadu klíčových komponent, zahrnujících řídicí jednotku, kontrolní, zabezpečovací a přenosové systémy včetně projekčních a montážních služeb v celkové hodnotě přes 2 mil. USD. Soustavu stavidel a vrat dodala do projektu firma Strojírny Podzimek. Vzhledem k návaznosti na dodávku dvou turbín (ČKD) a regulačních systémů (INGOS) v roce 2009 pro vodní elektrárnu Poechos 2 ze strany českých firem se dá hovořit o ukázkovém příkladu kontinuity českých dodávek v energetickém sektoru. Novou investici v Peru v r. 2019 zahájil také SOLEK Group.

Sektor: Zemědělství a potravinářský průmysl

V návaznosti na realizaci rozvojového projektu ČR byla s účastí českého kapitálu vytvořena společnost DIO LATINA S.A., která se na severu Peru pokouší o realizaci investičního projektu zaměřeného na pěstování technických plodin na zakoupené zemědělské půdě. Tento investiční projekt v současnosti nadále pokračuje. V září 2018 dodala česká firma Budějovický Budvar první kontejner českého piva do Peru pod značkou Czechvar.

Zdravotnictví

V Peru je zastoupena česká firma ELLA-CS, která dodává specializovaný zdravotnický materiál (stenty). V letech 2016-2017 firma zintenzivnila jednání s vedením soukromých i polostátních nemocnic s cílem prosadit svůj inovativní produkt STENT DANIS. Ten je určený k zástavě akutního krvácení jícnových varixů a mohl by se uplatnit v terénních podmínkách v zájmu rychlé záchrany pacienta.

Úspěšnou na peruánském trhu se též ukázala firma BMT Medical Technology se svými nemocničními sterilizátory. Firma TSE (výrobce inkubátorů) na základě úspěšného malého rozvojového projektu na dodávku inkubátoru pro veřejnou nemocnici v sociálně slabší čtvrti v Limě, podpořeného oficiální rozvojovou pomocí ČR, prodal následně v r. 2019 několik desítek svých inkubátorů do nemocnic v regionech Lambayeque a Ica.

Stavebnictví

V oblasti stavebnictví pokračoval v navazování kontaktů a jednání výrobce průmyslových výtahů pro stavebnictví a důlní průmysl STROS, který se v říjnu 2017 zúčastnil mezinárodního stavebního veletrhu Exconv Limě. Dalším českým účastníkem byla firma Technistone, výrobce obkladů z umělého kamene.

Na peruánském trhu stavebních materiálů je dlouhodobě přítomen výrobce potrubí, kanalizace a dlažby na bázi odlitků z taveného čediče EUTIT.

Důlní průmysl

Sektor, jenž zaujímá první místo v peruánském vývozu, nabízí řadu příležitostí pro české výrobce těžebních zařízení, náhradních dílů a technologií.

České firmy Ferrit, Eutit, Photon Water, Kohimex, a DIAMO se v září 2019 v rámci PROPED představily na významném důlním veletrhu Perumin v Arequipě. Jejich výrobky zde zaujaly a ZÚ Lima v rámci dalšího PROPEDu chystá na r. 2020 pokračování formou incomingové mise peruánských těžářských expertů do ČR.

Firma Transroll (výrobce válečků pro dopravníky) dodala první zkušební vzorky do největší cementárny v Peru UNACEM. Aktivní jsou zde i firmy Stros (výrobce stavebních a speciálních průmyslových výtahů pro hlubinné doly) a Vyrtých (osvětlení do prašného a výbušného prostředí).

Environmentální služby; vodohospodářství

V dubnu 2019 proběhla v Peru návštěva místopředsedy vlády a ministra životního prostředí ČR Richarda Brabce, doprovázeného 30-ti člennou podnikatelskou delegací z oboru environmentálních technologií. V rámci návštěvy ministr jednal na peruánském ministerstvu ŽP, Energetiky a min, Bydlení a sanace, a Rekonstrukce. České firmy zase navazovaly důležité kontakty na podnikatelském fóru organizovaném Obchodní komorou Lima. Návštěva jasně potvrdila, že tento typ technologií je v současnosti v Peru velmi poptáván s ohledem na velké přírodní bohatství země i častý výskyt přírodních katastrof. O české výrobky a služby, zejména z oblasti čištění vody, zpracování odpadu, cirkulární ekonomiky, prevence apod., byl během návštěvy velký zájem a to i z regionů na severu země, které se stále potýkají s důsledkem ničivých povodní z r. 2017. V rámci návštěvy se ministr i podnikatelé podívali mj. do regionu v jižní části Amazonie: Madre de Dios, kde peruánská vláda v současnosti připravuje rozsáhlý program zalesnění a sanace.

Některé české firmy jsou již v Peru dobře známy. Georespect realizoval v roce 2017 v Peru studii proveditelnosti v rámci programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (B2B) ČRA o „Využití aplikované geomorfologie při hodnocení zranitelnosti krajiny přírodními hazardy spojenými s klimatickým fenoménem El Niño v regionech severního Peru“. Výsledky studie slouží místním úřadům i investorům. Firma při znalosti místních podmínek vytvořila novou metodiku k hodnocení přírodních hazardů a nástroj k přípravě nápravných opatření k eliminaci negativních dopadů klimatického fenoménu na krajinu a lidskou činnost.

Druhou studii proveditelnosti v rámci programu B2B ČRA realizovala v roce 2017 v Peru firma Photon Water Technology, dceřiná společnost Photon Energy NV. Studie s názvem „Technologie pro výrobu pitné vody v Peru“ se zaměřovala na rozvoj a implementaci specializovaných řešení, která budou čelit místnímu nedostatku čisté a pitné vody v malých vesnicích v Peru. Firma pracovala na návrhu technologie pro produkci pitné vody v pobřežních regionech, kde se střídají povodně a následná období sucha, a kde dochází k závažné kontaminaci zdrojů vod vulkanickou i důlní činností s negativními zdravotními dopady. Jak Georespect, tak Photon Water, v r. 2019 v rámci stejného programu v Peru provádějí

následné (follow-up) studie a oběma se podařilo uzavřít dohodu o spolupráci v oblasti řívného prostředí s regionální vládou Madre de Dios.

V perspektivním sektoru ochrana životního prostředí, resp. udržitelné lesní hospodářství, vynikla v uplynulých letech technologie pro inventarizaci lesních porostů Field - Map české firmy IFER - Ústav pro výzkum lesních ekosystémů.

Česká technologie se osvědčila v regionu peruánské Amazonie, zejména v rámci výzkumných účelů. Technologie je v Peru nabízena regionální firmou MAP GeoSolutions, která je výhradním distributorem této české technologie pro region Latinské Ameriky.

Zkušenosti s dlouhodobým působením v Peru v uvedeném sektoru má česká holdingová společnost ŠINDLAR s.r.o. Firma byla v Peru zaregistrována jako SINDLAR PERÚ S.A.C. Odborným zaměřením společnosti je vodohospodářská problematika v celé její šíři, od technických vodohospodářských staveb (vodovody, úpravy pitné vody, kanalizace a čištění odpadních vod, úpravy toků a protipovodňová ochrana, energetické využití vodních zdrojů apod.), přes geografické informační systémy (GIS), územní plány, řešení střetů mezi technickým pojetím vodohospodářských staveb a revitalizací řek až po celkovou ochranu životního prostředí.

Inovativní obory / ICT

Na peruánském trhu své pozice upevňuje brněnská firma YSOFT se svými softwarovými řešeními pro mj. efektivní organizaci tiskových služeb, která se podařilo úspěšně aplikovat například v bankovním sektoru i v důlním průmyslu. V listopadu 2018 se zde také poprvé představila firma Compelson, zabývající se vývojem systémů pro sběr dat z mobilních telefonů.

V r. 2019 začala v Peru propagovat své technologie v oblasti digitalizace firma ADUCID, která je v kontaktu s nově vybudovaným peruánským Generálním sekretariátem pro digitalizaci státní správy, zodpovědným za vybudování interoperabilní platformy pro zajištění základních občanských úkonů online.

O peruánský trh se zajímá i český StartUp Smart Guide, specializovaný na chytré aplikace v oblasti turismu.

Bižuterie, sklářství a další sektory

Od r. 2017 se v Peru na různých propagačních akcích postupně prezentovaly firmy Beadex, Lucid a Sebera-Bižuterie, Celian Aurelia, FaBOS a CKV. Od 2018 zde má obchodního zástupce firmy Bohemia Jihlava a Hanna María Therapy.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

V oblasti obchodní a ekonomické spolupráce a souvisejících oblastech jsou v současné době mezi ČR a Peru v platnosti následující mezivládní dohody a nezávazná memoranda o porozumění na rezortní úrovni:

1. Dohoda o podpoře a ochraně investic podepsaná 16. 3. 1994. Vstoupila v platnost dne 6. 3. 1995. V listopadu 2018 požádala ČR o její renegociaci.
2. Memorandum o porozumění a spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi ministerstvem pro místní rozvoj ČR a ministerstvem zahraničního obchodu a cestovního ruchu Peru (2007)
3. Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci (2007)

4. Memorandum o porozumění a spolupráci mezi MO ČR a MO Peru (2007)
5. Memorandum o porozumění mezi MŽP ČR a Peru (2015)

ČR rovněž v listopadu 2018 požádala o sjednání Dohody o zamezení dvojímu zdanění. Ministerstvo financí Peru český návrh posuzuje.

Dále jsou v platnosti následující meziinstitucionální dohody:

1. Dohoda o spolupráci mezi Hospodářskou komorou ČR a Limskou obchodní komorou (1995)
2. Memorandum o porozumění mezi CzechInvest a Proinversión (2009)
3. Memorandum o porozumění mezi EGAP a Banco de la Nación (2008)
4. Memorandum o porozumění mezi EGAP a Corporación Financiera de Desarrollo S.A. - COFIDE (2008)
5. Memorandum o porozumění mezi GŘ Hasičského záchranného sboru ČR a Národní institucí pro civilní ochranu INDECI (2019)
6. Dohoda o spolupráci mezi Svazem průmyslu a dopravy ČR a Národní průmyslovou společností Peru SNI (2019)

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Zaměření i mechanismus projektů české rozvojové spolupráce se v posledním desetiletí měnil vzhledem k tomu, že Peru přestává být typickou rozvojovou zemí a má vizi zařadit se k cílovému roku 2021 (tj. 200. výročí nezávislosti) mezi země s vyššími příjmy a vstoupit do OECD. Proto jsou namísto projektů tradiční rozvojové / humanitární spolupráce upřednostňovány projekty s vyšší přidanou hodnotou (např. zapojení českého know-how, inovativní technologická řešení s možností replikace v jiných oblastech apod.) a s potenciálem ke komerční návaznosti.

V období 2014-2017 bylo na rozvojovou spolupráci s Peru věnováno 2,36 mil. Kč. Během tohoto 4letého období bylo celkem realizováno 6 malých lokálních projektů (MLP) pod přímým dohledem zastupitelského úřadu a 2 projekty programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (B2B) ČRA.

V červnu 2018 byl realizován MLP s názvem Úprava pitné vody - jediný možný zdroj pitné vody pro základní školu v Obrilla. Projekt s příspěvkem ZRS ČR 500.000 CZK spočíval v nákupu a instalaci malé úpravy vody do základní školy v regionu Piura, kam se dosud dodávala zdravotně riziková voda z řeky.

V r. 2019 probíhají v Peru 3 MLP: výstavba knihovny pro děti v jedné z nejchudších čtvrtí Limy, dodání inkubátorů české značky do univerzitní nemocnice v chudé čtvrti Limy a záchrana rostlin Amazonského pralesa v regionu Ucayali ve spolupráci s českými vědci.

V rámci programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (B2B) ČRA byly v Peru schváleny následující projekty:

- Společnost Georespect s.r.o.: naváže na své dosavadní působení s novou studií: *Analýza zranitelnosti dolního toku řeky Piura povodněmi a možnosti její eliminace (pilotní projekt analýzy zranitelnosti krajiny přírodními hazardy na území Peru).*
- Společnost Photon Water Technology: bude pokračovat v projektu *Úpravy pitných vod pro malé a střední obce v Peru*
- Společnost Cross Zlín: studie proveditelnosti *“Rozvoj inteligentních dopravních systémů a chytrých měst v Latinské Americe”*

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

[Aktuální sektorové příležitosti pro Peru](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

Exportní versus investiční spolupráce

Peru se vyznačuje systémem, který v zájmu národního rozvoje před klasickým exportem upřednostňuje investiční formy spolupráce a získávání know-how. Hojně využívaným modelem je partnerství veřejného a soukromého sektoru, prostřednictvím kterého se Peru v rostoucí míře snaží překonat infrastrukturní mezery, které podle odhadů přesahují 100 mld. USD. Týká se to zejména dopravy, odpadového hospodářství, čištění odpadních vod, energetiky a distribuce zemního plynu, zejména v odlehlých oblastech. Pro Peru je tento model též cestou, jak zajistit udržitelnost veřejných financí (Peru se snaží dlouhodobě vyhnout rozpočtovým schodkům).

Velké soukromé firmy, jak s domácím, tak se zahraničním kapitálem, mohou mnohdy dokonce konkrétní technická řešení navrhovat. Legislativní a institucionální změny, realizované po nástupu nové vlády v letech 2016–2017, si kladou za cíl zjednodušit procedury pro prezentaci soukromých investičních iniciativ. Vedle ministerstva hospodářství a financí (MEF) má být též posílena role státní investiční agentury Proinversión, zavedena možnost rozpočtovat státní finance na více let a převádět dodatečné finanční zdroje na regiony a obce. V Peru existují projekty se soukromým nebo smíšeným financováním (spolufinancované státem).

Jedním z progresivních a unikátních modelů je financování projektů z budoucí daňové povinnosti. Soukromá firma, poté co je její projekt schválen, financuje veřejnou stavbu z vlastních zdrojů a v následujícím období v délce až 10ti let započte tyto náklady v rámci daňové povinnosti proti daním z příjmů právnických osob, které by zaplatila finančnímu úřadu (SUNATu) a dalším finančním povinnostem vůči státu, každoročně až do výše 50 % (tj. platí daně formou pokroků ve veřejných stavbách). Výhodou pro územní celky, obce či veřejné univerzity je, že stavbu získají o mnoho let dříve, než kdyby musely projekt hradit z veřejných prostředků. V uplynulých letech se tento typ financování uplatnil zejména v sektorech vzdělání, odpadové hospodářství, městská doprava, telekomunikace a ochrana životního prostředí a je hojně využíván zejména na úrovni regionálních a místních vlád.

Pro české firmy z toho vyplývá potřeba, uvedené příležitosti v rámci exportních strategií vyhodnocovat, stejně tak jako hledat přímou komunikaci s důvěryhodnými místními, regionálními i mezinárodními hráči, kteří jsou předkladateli a realizátory daných projektů, či se na daných projektech komplexně podílet.

Řada sektorů včetně důlního průmyslu, bank, telekomunikací, částečně energetiky a zdravotnictví je ovládána soukromými společnostmi. Pokud jde naopak o distribuci pitné vody a čištění odpadních vod, v Limě i v regionech převažují státní podniky. K uspokojivým standardům se přitom blíží jen 3 velcí poskytovatelé těchto služeb: Sedapal v Limě, Sedapar v Arequipě a Sedacusco v Cuscu (tj. největší města). Zbylých 47 podniků v regionech neměly dosud kapacity k zajištění nutné modernizace. V tomto sektoru tudíž nejsou v budoucnosti vyloučeny privatizace.

Příležitosti a perspektivní položky dle sektorů

1/ Důlní, ropný a plynářský průmysl

Peru je jedním z nejvýznamnějších vývozců vzácných kovů na světě, a to především ve vývozu mědi a stříbra (obojí 2. světová příčka), zinku (3.) a zlata (6.). Těžba představuje více než polovinu celkového vývozu Peru. Výjimečná výše rezerv těchto kovů (např. u mědi 13 % a u stříbra dokonce až 22 % světových rezerv) přitom slibují velký potenciál těžebního sektoru i do budoucna. Soukromé investice do důlního průmyslu jsou pro období 2019–2020 odhadovány na 9,8 mld. USD. Jedná se především o stavbu dvou velkých měděných dolů, které by měly od r. 2022 zvýšit produkci mědi v Peru o 30 %: Quellaveco na jihu Peru, do kterého britská společnost Anglo American investuje 5,3 mld. USD, a Mina Justa v regionu Ica s rozpočtem 1,6 mld. USD. Českým výrobcům zařízení a materiálu pro důlní vrty tak vznikne nové perspektivní odbytiště.

Specifickým a do budoucna perspektivním sektorem je těžba a distribuce ropy a zemního plynu. V souvislosti s vyšetřováním korupčních skandálů Odebrechtu (a vypsáním nového tendru) sice došlo k pozastavení megaprojektu 1 000 km dlouhého jižního plynovodu (investice 10 mld. USD, zatím dokončeno 36,4 %, z toho montáž potrubí jen 9 %), nicméně plynifikace v různých regionech, a to nezávisle na uvedeném megaprojektu, nadále probíhá. Pro přepravu zkapalněného zemního plynu je využívána silniční doprava (potřeba zařízení a nádob na balení a distribuci zemního plynu) a ve velkých regionálních městech jsou budovány zplyňovací terminály. Poptávka po zemním plynu je vysoká zejména v regionech náhorní plošiny (altiplano), které se v zimě potýkají s mrazy. Zemní plyn má být využit mj. pro vytápění domácností. Jelikož zemního plynu má Peru přebytek a ceny jsou příznivější než ropa, nachází LNG uplatnění kromě v energetice (tepelné elektrárny) též v silniční dopravě.

V Amazonské oblasti byla objevena nová naleziště ropy a očekává se, že by produkce ropy mohla vzrůst ze 100 tis. barelů na 400 tis. barelů/den. Státní ropná společnost Petro-Perú v současnosti opravuje a modernizuje ropovod s celkovou délkou 854 km (několik úniků ropy v roce 2016 svážnými ekologickými důsledky) a probíhá modernizace klíčové rafinerie Talara na pobřeží.

Vláda vytvořila Fond sociální podpory, kterým budou předem financovány rozvojové projekty v místech, kde bude následně probíhat těžba.

2/ Obrana, bezpečnost a civilní ochrana

Kromě typických obranných technologií mají v tomto sektoru stále větší váhu technologie v oblasti krizového řízení v souvislosti s přírodními katastrofami. Budování dopravní infrastruktury i rozvoj těžebních projektů je v mnohých regionech spojen se sociálními nepokoji, příhraniční oblasti i velká města se potýkají s nelegálním pašováním drog, pouliční kriminalitou i organizovaným zločinem, což klade nároky na činnost ministerstva vnitra a bezpečnostních složek ve smyslu pořízování nové techniky. Obecně je v Peru (fyzická i průmyslová) bezpečnost vnímána jako nejvyšší priorita, což mj. potvrzuje růst prodeje letálních i neletálních zbraní tempem více než 25 % ročně. Generální ředitelství Hasičského a záchranného sboru Ministerstva vnitra ČR uzavřelo v únoru 2019 vzájemnou dohodu o spolupráci s Národním institutem pro občanskou bezpečnost Peru INDECI. To by mělo otevřít další možnosti pro spolupráci a obchodní aktivity v oblasti protipožární obrany a boji proti přírodním katastrofám (např. dodávky dýchacích a plynových masek, kontejnerů apod.).

Kriminalita v posledních letech nepatrně vzrostla, čímž je vyvíjen tlak na nákup nových obranných systémů, zbraní a zařízení pro osobní bezpečnost.

Peru se snaží modernizovat svůj vojenský letecký park s vidinou zajištění efektivnější ochrany svého území (bezpečnostní koridor VRAEM s dlouhodobou vojenskou a policejní přítomností) a ochrany civilního sektoru (nasazení vrtulníků apod.). Kromě toho též usiluje o poskytnutí adekvátního výcviku na moderních cvičných strojích budoucím vojenským pilotům.

Kromě vojenských a cvičných letadel je zde zájem i o letištní a jiné radary, využitelné např. pro policejní jednotky rychlého nasazení. Peruánský letecký opravárenský závod SEMAN se v posledních 5 letech proměnil ve významné centrum modernizace a montáže letecké techniky, vojenské a civilní, včetně dopravních letounů.

3/ Stavební průmysl

Z dlouhodobého hlediska je sektor stavebnictví tradičně významným sektorem peruánské ekonomiky s průměrným růstem 7,7 % i hlavním sektorem pro český vývoz do Peru (v r. 2018 představoval vývoz strojů, přístrojů a dopravních prostředků 37 %). Vláda vyčlenila k výstavbě sociálních bytů pro období 5 let finanční prostředky v hodnotě 1,5 mld. USD. S přesunem obyvatelstva do měst je nutné provést výstavbu nových bytů a domů. Očekává se, že v následujících 20 letech bude třeba postavit 2,5 milionů obydli, z toho téměř 52 % v Limě a přístavním Callau. Vyšší a střední příjmové skupiny investují do luxusnějších obytných nemovitostí i do jejich vybavení (interiérový design).

To vytváří poptávku po stavebním materiálu, jako jsou cihly, cement, nátěry, plastová potrubí, keramika, obklady, železné provazy, kabely, barvy, laky, osvětlení, lepidla a plechy.

Perspektivy rovněž vyplývají ze soukromých investic, které dlouhodobě směřují kromě do bytové výstavby, také do kancelářských, konferenčních a nákupních center a hotelů.

Střední třída představuje 39 % spektra peruánské společnosti. Průzkumy ukazují, že 53 % příslušníků této skupiny tráví v nákupních centrech převážnou většinu volného času. Sít těchto center přitom zatím není nijak hustá: zhruba 2,15 center na milion obyvatel. V letech 2017–2018 bylo do výstavby nových nákupních center investováno 1,53 mld. USD. Objem prodeje v tomto distribučním kanále přitom v roce 2017 vzrostl o 6 % a v roce 2018 se konečný růst odhaduje na 9 %, což motivuje výstavbu dalších nákupních center. Podle současných plánů by v roce 2025 mělo Peru mít celkem 223 obchodních center s penetrací 6,3 centra na milion obyvatel. S rozvojem cestovního ruchu probíhá též výstavba nových hotelů v Limě, i v regionech (mj. v rámci hotelových řetězců).

Ve vztahu k zahraničí je patrná preference ve prospěch energeticky a ekonomicky efektivních stavebních materiálů a technologií. Ty by se mohly uplatnit jak v průběhu u staveb, v rámci vybavení interiérů, či při modernizaci domácí výroby stavebních materiálů (cementárny, závody na výrobu cihel apod.).

4/ Zemědělství a potravinářský průmysl

Jako perspektivní se jeví dodání zemědělské techniky, která by reagovala na potřeby mechanizace, snahy o růst efektivity a přidané hodnoty v proexportně orientovaném zemědělství. Meziroční navýšení rozpočtu resortu zemědělství o 11 % má zejména ve formě půjček poskytnout prostředky i menším a středním zemědělským podnikům. Vláda několika programy (např. „Agroideas“ nebo „PRPA“) podporuje investice do technologií a zemědělské techniky (traktory, kombajny, aplikátory hnojiv, stroje na sklizeň apod.). Dále mohou být perspektivní linky na zpracování a manipulaci ovoce a zeleniny, zařízení pro posklizňovou úpravu a konzervaci, řezací stroje, separátory, sušičky, skladovací kontejnery, nádrže, parní zařízení pro sušení ovoce a zeleniny apod. Nově se v Peru mohou upotřebit inovativní techniky zaměřené na udržitelnou produkci kakaa a dekontaminaci kakaových bobů od přílišného obsahu kadmia. Nová regulace EU od 1. 1. 2019 totiž stanovuje maximální limity obsahu kakaa v hořké čokoládě. To se může negativně dotknout peruánského exportu čokoládových produktů (bobů, pasty, másla apod.) a postihnout zejména malé farmáře vyrábějící organickou čokoládu.

Poslední úpravy zemědělských zákonů zpříšňují podmínky užívaných hnojiv a pesticidů a zvyšují pravomoci dozorcího orgánu SENASA. V kontextu legislativních úprav a státních programů na eradikaci škůdců se otevírají možnosti dovozu organických pesticidů, hnojiv a pastí na škůdce.

V Peru je výzvou zachování chladového řetězce, kdy vysoké nároky jsou kladeny zejména na národní obchodní řetězce

formálního charakteru (vs. místní tržnice). Z toho vyplývají nároky na chladicí a klimatizační techniku pro transport a skladování agrárních komodit. Chladicí technika by se mohla též uplatnit v subsektoru rybolovu a akvakultury (tj. tradičně silné stránky peruánské ekonomiky a exportu). Za účelem posílení přidané hodnoty produktů je potřeba zlepšit balení a označení. Z toho vyplývá příležitost pro dodání balicích a etiketovacích strojů.

Další příležitosti se rýsují ve světle rozvoje domácího potravinářského průmyslu s cílem zvýšit jeho přidanou hodnotu. V regionu na severu země dochází v návaznosti na velký vodohospodářský/zavlažovací megaprojekt Olmos k rozšiřování obdělávané zemědělské půdy, kde progresivní plodinou je cukrová třtina. Domácí potravinářský gigant Gloria chce díky dodatečně zavlažované ploše docílit produkce cukru ve výši 50 % dnešního importu (pozn. roční import bílého a rafinovaného cukru do Peru činí 370 tis. t). Z toho plyne potenciál pro cukrovary a lihovary (etanol) a zařízení pro zpracování biomasy pro výrobu elektrické energie.

Zařízení pro zpracování biomasy se mohou uplatnit nejen v případě odpadů z cukrové třtiny, ale též v případě pěstování rýže (rýžové slupky a zbytky stonků rýže), bavlny a chřestu a v lesním hospodářství.

Postupný růst středních příjmových skupin, všeobecné životní úrovně i snadný přístup ke spotřebitelským úvěrům generují poptávku po alternativních luxusních potravinách, nejvíce cukrovinkách, pochutinách na bázi cereálií a rýže, ale i uzeninách. Důležitým faktorem v diverzifikaci spotřeby jsou v peruánských podmínkách rostoucí cesty do Evropy, mj. na základě nově zavedeného bezvízového styku, obdiv tamního životního stylu apod.

Trh piva je z 99 % dominován společnostmi Unión de Cervecerías Peruanas Backus y Johnston, jejíž postavení zde ještě více posílilo v roce 2016, kdy Anheuser Bush dokončil nákup SABMilleru. Společnosti patří všechny tři emblematické peruánské značky piva (Cusqueña, Pilsen Callao i Cristal) a koupí SABMilleru k ní přibyl i všechny ostatní značky tohoto pivního gigantu. Pouze 1 % tak připadá řemeslným pivovarům, které se vláda snaží podpořit alespoň výhodnějšími (mj. daňovými) podmínkami.

5/ Dopravní průmysl

Velké mezery v infrastruktuře jsou důvodem zpomalení investičních aktivit ve strategických odvětvích. Překonání těchto nedostatků je předpokladem pro hladké spojení metropole s odlehlými regiony. V národním infrastrukturním plánu byly nezbytné zásahy v této oblasti vyčísleny pro období 2016–2025 na 160 mld. USD. Některé strategické projekty byly již zahájeny, jiné se připravují a další budou teprve formulovány.

Jedním z největších schválených projektů v oblasti infrastruktury je vybudování druhé a třetí linky metra v Limě, s celkovou investicí ve výši 9,5 mld. USD. V regionálním městě Arequipa (2. největší město) je zvažována výstavba MHD na bázi jednokolejové visuté dráhy (monorail). V letecké dopravě bylo již vládou schváleno rozšíření mezinárodního letiště Jorge Chávez v Limě s rozpočtem 1,5 mld. USD, byť se reálné spuštění stavby neustále posouvá. Dalšími plánovanými investicemi jsou: výstavba nových letišť v Kuelapu a v Cuzcu ve výši 599 mil. USD, stavba 33,2 km dlouhého dálničního okruhu v Limě za 2,049 mld. USD, výstavba nového terminálu v přístavu San Juan de Marcona v regionu Ica, s kapacitou uskladnit a naložit koncentráty železa a mědi (582 mil. USD), a výstavba silniční sítě v okolí Tumbes ve výši 763 mld. USD.

Po přírodní katastrofě v roce 2017 se prioritou stalo obnovení poničené infrastruktury. Vláda na rekonstrukci, která má trvat do roku 2021, vyčlenila 7,7 mld. USD, ale dosud se z této částky využila pouhá pětina a dokončeno bylo jen 5 % prací. Investice by měly jít především do výstavby dálnic, železnic, silnic a mostů v regionech Piura, Lambayeque, La Libertad a Ancash. Všechny tyto stavební projekty představují příležitosti pro české dodavatele stavebních materiálů a vybavení interiérů, či konstruktérské a logistické firmy. Jedná se však i o skvělý moment nabídnout Peru také netradiční, chytrá řešení jak pro městskou, tak dálniční dopravu, včetně systémů řízení světelných křižovatek, či vážení kamionů za jízdy za účelem zvýšení plynulosti dálničního provozu a zvýšení ochrany povrchu nově postavených dálnic.

6/ ICT

Perspektivní se začínají jevit jak infrastruktura, tak aplikované ICT pro různé obory. Podle informací peruánského telekomunikačního úřadu je potřeba do roku 2021 překonat mezery v telekomunikační infrastruktuře. Konkrétně budou muset mobilní operátoři instalovat až 17 585 základnových stanic (BTS), aby uspokojili rychle rostoucí poptávku obyvatelstva po rychlém internetu (roste obliba nejrůznějších mobilních aplikací a multimédií), i po kvalitních hlasových službách. V současnosti se podílí síť 4G z 21 % na celkovém objemu mobilně přenesených dat, v roce 2021 by měl tento podíl vzrůst na 88 %. Splnění uvedených potřeb si podle odhadu regulátora vyžádá investice v hodnotě 3,5 mld. USD.

Od r. 2018 také v Peru za přispění Inter-americké rozvojové banky (BID) probíhá postupná digitalizace veřejné správy. Několik vládních institucí již své služby elektronicky poskytuje, např. Úřad na ochranu duševního vlastnictví (INDECOPI), kde si mohou občané skrze jednoduchou aplikaci požádat o kopie svých patentů či registrací, Matriční úřad a Celní správa. Postupně by se měly přidat další a všechny státní služby by zároveň měly být pro občana přístupné z jedné univerzální inter-operabilní aplikace, na jejíž vytvoření vyčlenila vláda v r. 2019 celkem cca 10 mil. USD. Zároveň si je vláda vědoma rizik spojených s digitalizací, včetně cyber kriminality. Hodlá proto zřídit Národní centrum pro digitální bezpečnost za cca 3 mil. USD.

Mnohé podniky využívají zastaralé podnikové informační systémy (ERP) a systémy pro řízení vztahů se zákazníky (CRM), které bude nutné v zájmu efektivity modernizovat či nahrazovat uživatelsky přátelštějšími řešeními.

Na trhu také stále více roste obliba produktů specializovaných na telemedicínu, které mají za cíl zlepšit přístup, kvalitu a efektivitu zdravotní péče. Pacienti mají díky novým aplikacím v mobilu např. přístup ke svým zdravotním záznamům apod.

V nadcházejících letech je též možné očekávat velký rozvoj aplikovaných ICT v dalších oblastech, např. vodohospodářství (modely pro prevenci povodní, optimalizaci přehrad, včasné varování apod.) či zdravotnictví (aplikace e-Salud).

7/ Výroba a distribuce elektrické energie

V peruánském energetickém mixu dominují velké konvenční vodní elektrárny (57,8 % dodávky energie) a termoelektrická zařízení/zemní plyn (37,8 %). Zbýlých 5 % energie je z obnovitelných zdrojů (vítr 3 % a solární energie 2 %).

Od r. 2017 převyšuje celková kapacita pro výrobu elektrické energie reálnou spotřebu o více než 50 % (14 GW/h vs. 6 GW/h). Z toho vyplývá, že nejméně do roku 2021 nebude třeba žádných zásadních investic do všeobecné výroby elektrické energie. Velká konkurence na straně výrobců a distributorů sráží ceny pro neregulované odběratele (např. doly) a může vést k odchodu mnohých firem z trhu.

Co se týká obnovitelných zdrojů energie, je Peru podle nejnovějšího žebříčku RECAI 2018 společnosti EY 5. nejatraktivnější zemí v Latinské Americe (za Argentinou, Chile, Mexikem a Brazílií). Díky výhodné zeměpisné poloze a územnímu členění je zde vysoký potenciál např. u vodních zdrojů se jedná o potenciál ve výši 70 000 MW, přičemž využito je pouze 3 118 MW; u větrných zdrojů je potenciál 22 000 MW a využito je pouhých 142 MW, a u geotermálních zdrojů se jedná o potenciál

ve výši 300 MW, z něhož se dosud zatím nic nevyužilo. Co se týká solární energie, u níž je potenciál dle odborníků „nekonečný“, ta má dle odhadů v budoucnu poskytnout největší zdroj nejen pro export energie do sousedních zemí, ale i pro elektrifikaci odlehlých částí venkova, převážně v Amazonii. Aktuální příležitostí je tak budování transformačních a rozvodných stanic v odlehlých či příměstských oblastech, případně též elektrifikace odlehlých oblastí a využívání alternativních zdrojů energie (vodní a větrné elektrárny) v rámci ostrovních energetických systémů. Evropská investiční banka s italskou společností ENEL např. v roce 2018 investovaly 170 mil. USD do výstavby dvou nekonvenčních elektráren: větrné (elektrárna Wayra v Marconě, Ica) a solární (fotovoltaická elektrárna Rubí v Moquegua) s celkovou kapacitou 312 MW.

V následujících pěti letech se očekávají investice v hodnotě 1 mld. USD do přenosové soustavy a jejích komponent. Vláda se také zavázala ztrojnásobit do r. 2030 podíl obnovitelných zdrojů.

8/Environmentální technologie, odpadové hospodářství a vodohospodářství

Extrémní klimatické jevy včetně fenoménu *El Niño* (např. rekordní sucha vystřídána záplavami a sesuvy půdy v jinak suchých pobřežních oblastech) v kombinaci s významnými rozdíly v životní úrovni obyvatel (dle OECD patří Peru stále mezi rozvojové země) mají za následek nedostatek základních služeb v řadě regionů. 3,4 miliónů (11 %) Peruánců nemají přístup k pitné vodě a 8,3 miliónů (27 %) ke kanalizaci.

K této skutečnosti přispěly i mimořádné události na severu Peru v r. 2017 (intenzivní deště, záplavy a sesuvy půdy). Cílem vlády je přitom do r. 2021 dosáhnout 100 % pokrytí, což si dle odhadů vyžádá 15,5 mld. USD). Vláda přitom spoléhá zejména na mechanismus veřejného - soukromého partnerství (PPP), které by měly pokrýt až 56 % tohoto rozpočtu.

Příležitosti vyplývají z platnosti všeobecného zákona o službách v oblasti odpadních vod, č. 26 338, který považuje zajišťování těchto služeb v maximální kvalitě za prioritní národní zájem (aspekt sociálního rozvoje).

Vláda vytvořila legislativním nařízením 1 284 investiční fond (tzv. Fond pro bezpečnou vodu), který má počínaje rokem 2018 podpořit přístup k pitné vodě v nejchudších částech země. Tento investiční fond bude financovat programy a projekty, které mají za cíl rozšířit přístup obyvatel k pitné vodě, rozšířit systém kanalizace a čištění odpadních vod. Fond bude zpočátku disponovat prostředky v hodnotě minimálně 60 mil. USD. Od prosince 2019 také začala městská vodárna v Limě SEDAPAL odkupovat pitnou vodu od soukromých firem, které jsou schopny postavit si vlastní čističky vody splňující normy kvality, s garantovanou platbou za předem dohodnuté objemy.

Příkladem velkých projektů v oblasti čištění odpadních vod je projekt realizovaný na základě soukromé iniciativy, spočívající v čištění odpadních vod v okolí jezera Titicaca v náhorní plošině regionu Puno. Komplexní projekt zahrnující mj. 10 čističek odpadních vod bude mít pozitivní dopad na desítku komunit (až 1 mil. obyvatel). Rozpočet činí 450 mil. USD. Projekt má vládní garanci a koncese je udělena na 30 let. Peru k roku 2016 vybudovalo 12 řízených skládek s odpovídajícími standardy. To však není dostačující, vezme-li se v potaz stupeň kontaminace životního prostředí v Peru, a vzniká tudíž prostor mj. pro uplatnění recyklačních technologií.

Od dubna 2017 platí zákon o integrovaném nakládání s pevným odpadem. Vláda v rámci něho založila a spravuje systém spolupráce mezi regionálními a městskými úřady, soukromými firmami specializovanými na nakládání s pevným odpadem, a občanskými iniciativami. Zbytkový či vyřazený materiál již není definován jako odpad a je tedy možné ho přímo zpracovat v rámci tzv. oběhového hospodářství, které otevírá příležitosti pro růst nových odvětví. Vláda do tohoto integrovaného programu původně investovala 101 mil. USD. V roce 2018 však s přispěním Americké rozvojové banky přidala dalších 70 mil. USD na odstranění zastaralých skládek a 100 mil. USD na zřízení nových moderních skládek

umožňující recyklaci v obcích. V letošním roce se očekává expanze tohoto programu díky příspěvku od Světové banky, což zvýší potenciál účasti soukromého sektoru na navržených environmentálních řešeních.

K perspektivám exportu do Peru obecně

Dlouhodobé posilování peruánské ekonomiky a postupný růst střední třídy vytvářejí ideální podmínky pro dovoz sofistikovaných služeb a zboží. Značka "Made in Czechoslovakia" je zde stále v podvědomí jako záruka kvality, což pomáhá českým firmám při kontaktech s místními partnery. Obecně se českým firmám se zájmem o proniknutí do Peru doporučuje, a to zvláště v prvních fázích, kdy firma není v Peru ani v Latinské Americe známá a nedisponuje místním zástupcem, účast na některém z mezinárodních veletrhů v Limě nebo i mimo hlavní město. Celá řada z nich se těší mezinárodní prestiži a jsou předními akcemi svého druhu v Latinské Americe. Na veletrzích bývá zastoupeno celé spektrum dobře připravených peruánských firem s patrným zájmem o diverzifikaci své nabídky pro místní trh, které se poohlíží po nových příležitostech. Zástupci peruánských firem bývají během veletrhů ochotni na místě diskutovat o nových nabídkách ve svých oborech.

Na tak komplikovaném trhu, jako je peruánský, se dále rozhodně vyplatí mít zde přímého zástupce, nejlépe odborníka z oboru s patřičnými kontakty. Ten v teritoriu zajišťuje odbyt a servis zboží.

Od r. 2016 působí v Limě zastoupení CzechTrade, které českým firmám při vstupu na trh pomáhá. V tomtéž roce začala v Praze fungovat smíšená obchodní komora Česká - Tichomořská aliance / ČESTA, která se věnuje rozvoji obchodních vazeb mezi českými a peruánskými firmami.

Import z Peru do ČR

Pokud jde o případný import, mohl by být zajímavý přímý dovoz nerostných surovin (kovů – mědi, zlata, stříbra, zinku apod.), textilu, především výrobků z jemné peruánské bavlny a lamí vlny (trička, sportovní a vycházkové bavlněné oblečení, svetry, ponča atd.). Kvalita těchto výrobků je mnohdy zcela mimořádná při přijatelné ceně. Zajímavý by mohl být i dovoz obuvi a uměleckých předmětů (indiánské přírodní umění, šperky ze zlata a stříbra atd.). V tomtéž směru jsou dosud málo využívanou oblastí rovněž tradiční zemědělské komodity, jako je chřest, mango, avokádo, artyčoky, papriky, olivy a další tropické/subtropické plodiny.

5.2 Kalendář akcí

Seznam a kontakty na nejdůležitější veletržní akce

PERU ENERGIA

Zaměření: ropa, zemní plyn a energetika Termín: tbc

konání: Swissotel, San Isidro, Lima Web: <http://www.peruenergia.com.pe>

EXPOARCON

Zaměření: stavebnictví a infrastruktura

Termín: tbc

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: www.expoarcon.com

SEGURITEC PERU

Zaměření: bezpečnostní průmysl (pozn. nikoliv obrana ve smyslu armády apod.)

Termín: 27 – 29. 5. 2020 (každé dva roky)

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: <http://www.thaiscorp.com/seguritec/>

EXPOPLAST PERU

Zaměření: bezpečnostní průmysl (pozn. nikoliv obrana ve smyslu armády apod.)

Termín: 27 – 30. 5. 2020 (každé dva roky)

Místo konání: Ciudad Ferial Costa Verde, San Miguel, Lima Web: <http://www.expoplastperu.com>

PACK PERU EXPO

Zaměření: obalové materiály, kontejnery

Termín: 27 – 30. 5. 2020 (simultánně s EXPOPLAST PERU) Místo konání: Ciudad Ferial Costa Verde, San Miguel, Lima Web: www.packperuexpo.com

EXPO DRINKS & DELIFOOD

Zaměření: víno a gastronomie

Termín: 7 – 8.8. 2019 (každoročně)

Místo konání: Centro Español del Perú, Av. General Salaverry 1910, Jesús María Web: www.expodrinksdelifood.com/

EXPO AGUA PERÚ

Zaměření: vodohospodářství, environmentální technologie a odpadové hospodářství

Termín: 16– 19. 10. 2020 (každoročně)

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: <https://www.expoaguaperu.com/>

EXPOMINA

Zaměření: důlní průmysl

Termín: 16 – 18. 9. 2020 (každé dva roky)

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: www.expominaperu.com/

EXPOALIMENTARIA

Zaměření: potravinářství

Termín: 30.9.2020 – 2.10.2020 (každoročně)

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: www.expoalimentariaperu.com

FIGAS & VEHIGAS

Zaměření: plynářský průmysl

Termín: 20 – 23. 10. 2020 (každé dva roky)

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: www.thaiscorp.com/figas/

EXPOTEXTIL

Zaměření: textilní průmysl

Termín: 5 - 8. 11. 2019 (každoročně)

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: www.expotextilperu.com

· V roce 2021:

SITDEF Zaměření: obrana, bezpečnost, technologie pro prevenci přírodních katastrof

Termín: 13 - 16. 5. 2021 (každý rok)

Místo konání: Cuartel General del Ejército, San Borja, Lima (sídlo velení pozemních sil Peru) Web: www.sitdef.com

EXPO PESCA & ACUI PERU

Zaměření: technologie pro rybolov, akvakulturu a zpracování ryb (vč. chladiřenských aj.)

Termín: 8 – 10.9.2021

Místo konání: Centro de Exposiciones Jockey, Lima (Hipódromo de Monterrico) Web: www.thaiscorp.com/expopesca

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Distribuční a prodejní kanály

Při obchodních aktivitách je třeba soustředit pozornost zejména na hlavní město Limu. V regionu Lima se koncentruje velká část průmyslu (až 70 %), spotřebitelů (32 %) a tento region se též podílí na tvorbě HDP z 44 %. Dalšími velkými obchodními centry jsou Arequipa a Trujillo. Využívání místních zástupců je běžné a hojně rozšířené. Většina z nich se koncentruje v hlavním městě Lima.

Peruánský trh je silně konkurenční a je dlouhodobě obsazen všemi hlavními světovými dodavateli všech druhů zboží a služeb. Proto je velmi důležité mít permanentního zástupce či kancelář, jež by pružně reagovala na potřeby trhu. Obchod na dálku je velmi obtížný.

V některých případech místní distribuční firmy rozlišují, zda je jim nabízen zahraniční výrobek výrobcem nebo peruánským zástupcem a podle toho postupují v nákupu - u zahraničního výrobce pak nakupují přímo na svůj sklad, v případě zástupce jej nutí dávat zboží do konsignace. Rozhodně je vhodné se před jednáním s případným obchodním partnerem poradit, zda je pro firmu výhodnější prodávat přímo nebo přes zástupce. Obecně však platí, že místní zástupce je předpokladem úspěchu.

Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Peru má relativně liberální ekonomiku a otevírání se světu je jednou z vládních priorit. V tomto ohledu je upravena i legislativa, která obecně umožňuje zaměstnávání cizinců a místních sil zahraničními subjekty působícími v zemi.

V případě cizinců nesmí jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců přesáhnout 20 % a na celkovém objemu mzdových prostředků 30 % (jinými slovy na každého zahraničního pracovníka musí společnost zaměstnávat minimálně 4 Peruánce).

Místní legislativa je v jiných ohledech nediskriminující, ale administrativní záležitosti jsou bez znalosti místní legislativy či bez pomoci místního právního zástupce nebo poradenské firmy velmi zdouhavé a obtížné. Peru se dlouhodobě vyznačuje vysokou administrativní náročností v této oblasti, nicméně nová vláda si dala předsevzetí některé administrativní procesy zjednodušit v souvislosti s přiblížováním se k nejlepším standardům zemí OECD. Rozhodně lze při pronikání na peruánský trh doporučit kontakt s některou z poradenských a konzultačních kanceláří, které za úplatu pomohou s právními aspekty zřízení zastoupení, byť by se mělo jednat jen o zastupitelskou smlouvu. Naprosto nezbytné jsou pak konzultace v pracovních-právních a daňových otázkách - potřebné informace je samozřejmě možno získat i od

státních institucí, nicméně nikoli ve vyčerpávající formě a zpravidla po déle trvajícím hledání úředníka, který by nejenže znal všechny potřebné předpisy, ale byl i ochoten je sdělit. Určitá investice na začátku působení se vrátí jak v podobě ušetřeného času, tak zejména v podobě právní čistoty a dodržování místních norem po celou dobu existence firmy.

Pracovní vztahy, týkající se zahraničních občanů, cestujících do Peru za účelem poskytování služeb pro domácí společnosti, se řídí pracovními smlouvami pro zahraniční pracovníky. Tito pracovníci mají právo na stejné podmínky, poskytované všem zaměstnancům v soukromém sektoru, a podléhají rovněž uplatňování stejné výše daní a příspěvků, pokud jsou tzv. rezidenti. O daňovém zatížení cizinců více v sekci zabývající se daněmi (1.7.).

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Peruánský zahraniční obchod je liberalizován. Kromě zakázaného zboží neexistují formální překážky při vývozu a dovozu. Peru má v platnosti 20 bilaterálních a multilaterálních obchodních dohod (kromě Andského společenství a zemí Tichomořské aliance mj. s ČR, USA, Kanada, EFTA a EU - viz níže). K 1. lednu 2017 vstoupila v platnost FTA s Hondurasem. V roce 2018 se chystá finalizace a vstup v platnost FTA s Austrálií a Indií (mají redukovat celní sazby, zjednodušit sanitární/fytosanitární procedury a podpořit též služby a investice).

Celní sazby při dovozu zboží do Peru lze vyhledat zadáním kódu celní položky (HS code) v systému peruánského finančního a celního úřadu SUNAT a poté zvolit možnost „convenios“ pro zohlednění té které FTA, bilaterálních protokolů apod. (viz výše).

Vyhledávání celních sazeb SUNAT: <http://www.aduanet.gob.pe/itarancel/arancelS01Alias>

Dovoz z ČR do Peru se od roku 2013 řídí mnohostrannou dohodou o volném obchodu (FTA) mezi EU a státy Andského společenství. FTA vzájemný obchod velmi liberalizuje, až na některé výjimky a problematické naplňování, zejména v sanitární a fytosanitární oblasti (více k tomuto tématu viz sekce 3.1).

Od roku 2017 Peru používá novou celní nomenklaturu Andského společenství (CAN) – NANDINA. Ta je založena na harmonizovaném systému (HS) 2017.

Všichni importéři musí být zaregistrováni jako právní subjekty a mít od finančního úřadu (SUNAT) přiděleno daňové identifikační číslo – RUC (viz *následující podkapitola*). SUNAT spravuje on line platformu SOL, kde (po zadání RUC, uživatelského jména a hesla) importér on line řeší daňové procedury spojené s importem zboží. Registrace na SUNATu je též podmínkou k používání jednotné platformy VUCE, která slouží pro import a plnění příslušných dovozních podmínek a dokumentů (v případě řady komodit je využití VUCE povinné). Všechny podnikající subjekty musí být navíc zapsané v obchodním rejstříku (SUNARP), kde taktéž fungují on line procedury s uživatelským jménem a heslem.

Obchodní rejstřík SUNARP: www.sunarp.gob.pe/index.asp

Celní procedury se od roku 2010 řídí tzv. všeobecným celním zákonem č. 1053 (dostupný na <http://www.sunat.gob.pe/legislacion/procedim/normasdua/gja-03.htm>)

Celní odbavení se v posledních letech zjednodušilo a zautomatizovalo. K odbavení zboží se používá tzv. Jednotné celní prohlášení (Declaración Única de Aduana / DUA), které může být podáno v listinné nebo i elektronické podobě. DUA má 3 oddíly (A-prohlášení, B-prohlášení o celní hodnotě a třetí straně a C-obsahuje informace vyžadované pro vyměření dovozních cel, resp. daní). Dále se celnímu úřadu dokládají obchodní faktura a příslušný přepravní doklad

(konosament/AWB). Mohou být požadovány i další dokumenty, jako např. pojistný certifikát, osvědčení o původu, balicí list, a podle případu i dovozní povolení. Obecně jsou dokumenty pro import požadovány ve španělském jazyce.

Běžně se používá (k urychlení) procedura, kdy importér nebo jím pověřený celní deklarant zaregistruje informace o daném zboží 15 dní předem. Pokud jde o nekomerční zásilky s hodnotou pod 2.000 USD, může být uplatněna zjednodušená procedura na formuláři pro zjednodušenou celní proceduru. V případě přírodní katastrofy existuje možnost tzv. zrychlené celní procedury. Při dovozu zboží s hodnotou vyšší než 2.000 USD musí být k odbavení využity služby celního deklaranta (nelze osobně). Fyzická osoba může sama provést celní odbavení zboží do 2.000. USD, nicméně se jedná o velmi složitou operaci. Ve většině případů se doporučuje použití specializované firmy.

Procedury se navíc liší podle dovozního režimu:

- Dovoz do volného oběhu
- Dovoz do zvláštních ekonomických zón (viz sekce 2.4).
- Celní sklad (pod celním dohledem)
- Reimport v nezměněném stavu
- Dočasný přístup pro reexport v nezměněném stavu
- Dočasný přístup pro přepracování
- Náhrada zboží
- Tranzit zboží
- Drawback – umožňuje peruánským výrobcům-exportérům zcela nebo částečně získat zpět zaplacená cla v případě dovozu vstupů pro výrobu (suroviny, materiálů, polotovary apod.) zboží, které bude exportováno (při splnění specifických podmínek jako podíl přidané hodnoty – sazba drawback činí 3 % hodnoty FOB vyváženého produktu).

K vyčíslení celní hodnoty zboží (pro vyměření cel a daní – viz sekce 1.7 – daňový systém) se používají standardní procedury GATT/WTO (Peru je smluvní stranou), přičemž peruánský celní úřad pracuje s referenčními cenami.

Na dovážené zboží je jsou uplatňována dovozní cla, jejichž sazba je současně ad valorem 0 %, 6 % a 11 %. Podobně všeobecná prodejní daň ve výši 18 % se vztahuje na dovážené zboží. Kromě toho v závislosti na druhu zboží může být dovoz zdaněn výběrovou spotřební daní, antidumpingovými cly, vyrovnávacími cly aj.

Clo/Daň	Sazba	Základ daně
Celní sazby	0 %, 6 % a 11 %	hodnota CIF
Daň z přidané hodnoty (DPH)	18%	CIF + celní poplatky + spotřební daň (v případě některého zboží)

V případě živých zvířat a zboží živočišného původu musí být dáno povolení veterinární správy SENASA. Dovážené potraviny a nápoje musí být registrovány na útvaru ministerstva zdravotnictví pro nezávadnost potravin DIGESA. Povolení DIGESA (i registrace příslušných importérů) je potřeba v případě hraček, psacích potřeb apod. Farmaceutické a kosmetické produkty vyžadují registraci na příslušném útvaru ministerstva zdravotnictví DIGEMID. Dovoz telekomunikačního zařízení podléhá povolení a homologaci v gesci ministerstva dopravy a komunikací (MTC).

Některé zboží podléhá homologaci. Peruánský systém standardů vychází z mezinárodní praxe WTO. Pro přesnější informace se lze obrátit na kompetentní instituci, kterou je Úřad pro ochranu soutěže a duševního vlastnictví INDECOPI. INDECOPI též akredituje národní a mezinárodní organizace, které mohou vyhodnocovat a potvrzovat plnění platných

standardů. Homologace je v mnohých případech povinná (etikety na vybraných produktech např. potravinách, kůže, obuv, materiál na stavbu silnic, ocelové produkty, silniční vozidla, tlakové nádoby, elektrické motory, plynové láhve, ventily, elektrické kabely, vypínače, prostředky pro osobní ochranu, zařízení pro ropný průmysl, ropné produkty, vosky, brzdové systémy, paliva, betonové produkty, některý rizikový materiál apod.).

Možnosti omezení dovozu

Uplatňovány jsou sanitární a fytosanitární opatření (SPS) k prevenci nálezů, otrav, znečištění těžkými kovy, pesticidy, apod. V případě závažného nebezpečí (epidemie apod.) existují v této oblasti možnosti restriktivních opatření na ochranu domácího trhu.

Peru má (podobně jako jiné země) pravomoc částečně nebo úplně zakázat zahraniční obchod s některou zemí (např. humanitární aj. zvláštní důvody).

K ochraně trhu má Peru v daných případech k dispozici standardní nástroje antidumpingu.

Kartografické publikace, které by vyznačovaly hranice Peru nesmí být do Peru dovezeny, ledaže by souhlas předem dalo MZV Peru.

Použité zboží má obecně větší omezení (např. zákaz dovozu osobních dieselových automobilů, automobilů starších 5 let, použitých nebo poškozených motorů, pneumatik, použitého oblečení, apod.).

Kontrola vývozu

Kontrola vývozu může proběhnout, a to v závislosti na komoditě, cílové zemi, subjektu zapojeném do obchodní transakce, konečném uživateli apod. Kontrola vývozu se vztahuje zejména na určité typy produktů (a související služby, údržba apod.): zbraně a munice, speciální vojenský materiál a zařízení, výbušniny, strategické zboží (šifrovací technologie), zboží dvojího užití (včetně softwaru a technologií), např. letadla a zboží, které by mohlo být použito na mučení, tresty smrti a podobné nelidské zacházení. Podobná omezení platí i při dovozu do Peru.

Vrcholným orgánem pro řízení státní obchodní politiky je Ministerstvo zahraničního obchodu a turistiky. Podnikatelé se sdružují do různých podnikatelských svazů, z nichž nejvýznamnější je Asociace exportérů (ADEX). Kromě toho fungují obchodní komory, z nichž nejvýznamnější je Lidská obchodní komora (Cámara de Comercio de Lima).

Pozn.: Ačkoliv žádné zásadní celní překážky (kromě transparentnosti uvedených sanitárních a fytosanitárních záležitostí) nejsou pozorovány, některé neviditelné překážky a neefektivní, které vedou k vícenásobným, však přetrvávají. Odbavení zboží (při letecké i námořní dopravě) a jeho uvedení do oběhu je v praxi provázáno do vyřízení některých procedur a vyzvednutí ne vždy předvídatelnými logistickými náklady (vyložení, manipulace, skladování apod.). To se může týkat i zaslání propagačních materiálů. To klade nároky na schopnosti importéra / jím pověřeného celního deklaranta a jeho administrativní kapacity (akreditovaní ekonomičtí operátoři u SUNATu).

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Investoři a / nebo cizí podniky se musí rozhodnout, budou-li provozovat podnik založený dle společenské smlouvy, nebo pobočku. Zakládání společností včetně definice právních forem lze nalézt v zákoně o obchodních společnostech č. 26887. Zakládání smíšených podniků je též upraveno zákonem o podpoře zahraničních investic č. 662. Platná právní úprava umožňuje pobočky zahraničních firem transformovat na obchodní společnosti kterékoliv právní formy.

Jakoukoliv formu společnosti je třeba zaregistrovat ve veřejném rejstříku (Registros Públicos – [SUNARP](#)), přihlásit na daňovém úřadu SUNAT a získat IČO (RUC). Menší firmy si musí nechat předtisknout formulář faktur v tiskárně, která má příslušnou akreditaci. Firmu je nutno zaregistrovat také na místním samosprávném úřadu (municipalidad), bez této registrace nelze zahájit činnost a opomenutí vede k vysokým pokutám. Založení společnosti teoreticky trvá 15 dní, ovšem kvůli nutným dokumentům může celý proces trvat v průměru 26 dní i déle.

Peruánské zákony rozlišují několik různých právních forem podniků. Nejběžnějšími jsou akciová společnost (sociedad anónima – S.A.) a obchodní společnost s ručením omezeným (sociedad comercial de responsabilidad limitada – S.R.L.), které také nabízí relativně nejvíce výhod. Dalšími právními formami jsou uzavřená akciová společnost (sociedad anónima cerrada – S.A.C.) a otevřená akciová společnost (Sociedad Anónima Abierta - S.A.A.), určená pro společnosti s více než 750 akcionáři a kótovaná na burze.

Akciová společnost (S.A.)

Kmenový kapitál akciové společnosti představují akcie s uvedenou jmenovitou hodnotou. Kapitál je tvořen vklady společníků, kteří ručí za závazky společnosti maxim. do výše svých vkladů. Prostředky v domácí nebo cizí měně pro počáteční kapitálový vklad musí být uloženy v místní bance. Neexistuje požadavek na minimální výši kmenového kapitálu, ale finanční instituce obecně vyžadují minimální počáteční vklad ve výši 1 000 PEN (cca 300 USD). Minimální počet akcionářů jsou 2 fyzické nebo právnické osoby, rezidentní či nerezidentní v Peru. Akcionáři, kteří nejsou rezidenty, musí k podpisu stanov jmenovat zástupce. Generální ředitel nově zakládané společnosti musí mít trvalý pobyt v Peru. Může to být cizí státní příslušník, ale musí vlastnit tzv. cizinecký průkaz (carnet de extranjería / CE).

Vlastnosti:

- Označení: musí obsahovat označení „Sociedad Anónima“ nebo zkratku „S.A.“.
- Omezené ručení: ručení akcionáře je omezeno na nominální hodnotu akcií, které vlastní.
- Orgány: valná hromada akcionářů, představenstvo a generální ředitel.
- Převod akcií: neomezen
- Kontinuita: smrt, nemoc, bankrot, a/nebo odchod do důchodu nebo odstoupení akcionáře nezpůsobuje zánik společnosti.

Obchodní společnost s ručením omezeným (S.R.L.)

Společnosti s ručením omezeným mohou být založeny s počtem min. 2 a max. 20 partnerů. Tento typ společnosti nevydává akcie. Postupy při zřizování jsou stejné jako u všech ostatních společností. Její základní kapitál je rozdělen do obchodních podílů, které jsou kumulativní a nedělitelné.

Vlastnosti:

- Označení: musí obsahovat označení „Sociedad Comercial de Responsabilidad Limitada“ nebo zkratku „S.R.L.“.
- Omezené ručení: společníci nejsou osobně odpovědní za firemní závazky.
- Orgány: schůze společníků a generální ředitel.
- Převod obchodních podílů: převod obchodních podílů na třetí osoby podléhá schválení ze strany stávajících partnerů (předkupní právo je povinné) a musí být registrován ve veřejném registru.
- Kontinuita: smrt, nemoc, bankrot a/nebo odchod do důchodu nebo odstoupení kteréhokoliv ze společníků nezpůsobí zánik právnické osoby.

Uzavřená akciová společnost (S.A.C.)

Uzavřená akciová společnost se podobá společnosti s ručením omezeným a musí mít minimálně 2 a maximálně 20 společníků. Akcie nemohou být registrovány ve veřejném registru na burze..

Vlastnosti:

- Označení: musí obsahovat „Sociedad Anónima Cerrada“ nebo zkratku „S.A.C.“.
- Omezené ručení: ručení akcionáře je omezeno na nominální hodnotu akcií, které vlastní.
- Orgány: valná hromada akcionářů (která se může konat bez fyzické přítomnosti akcionářů) a generální ředitel. Představenstvo jako orgán je nepovinné.
- Převod akcií: Stávající akcionáři mají předkupní právo v případě, že akcie jsou převáděny na třetí osoby. Toto právo může být ve stanovách odstraněno.

Otevřená akciová společnost (S.A.A.)

Jsou určeny pro společnosti s velkým počtem akcionářů (více než 750), dále společnosti, kde proběhla prvotní veřejná nabídka akcií; společnosti, jejichž závazky mohou být převedeny na akcie, nebo ty, u nichž více než 35 % kapitálu patří 175 nebo více akcionářům. Musí být registrována ve veřejném registru na burze.

Vlastnosti:

- Označení: musí obsahovat označení „Sociedad Anónima Abierta“ nebo zkratku „S.A.A.“.
- Omezené ručení: ručení akcionáře je omezeno na nominální hodnotu akcií, které vlastní.
- Orgány: valná hromada akcionářů, představenstvo a generální ředitel.
- Dozor: veřejně držené společnosti jsou pod dohledem komise burzy cenných papírů (SMV).
- Převod akcií: volnost při převodu akcií. Nejsou povolena žádná omezení.

Pobočka

Cizí společnosti mohou v Peru volně zakládat své pobočky. Je třeba, aby je zaregistrovaly v místně příslušném obchodním rejstříku v Peru. Pro splnění příslušných formálních požadavků musí zápis obsahovat adresu pobočky v Peru, jmenování a oprávnění právního zástupce pobočky, předmět činnosti s uvedením činností a prostředků, které přitom bude používat, a odpovídající smlouvu nebo instrument, kterým pobočku řídí mateřská firma ve své zemi. Dále musí být přiloženo legalizované osvědčení (peruánský konzulát v dané zemi) oprávněného orgánu, kde se osvědčuje existence a platnost společnosti, a dále dokument, kde je uvedeno oprávnění zakládat pobočky v cizích zemích a souhlas společnosti se založením pobočky v Peru. Příslušná smlouva o založení pobočky musí být superlegalizována peruánským konzulátem v dané zemi a též certifikována MZV Peru / apostilována.

Právní zástupce jmenovaný pro pobočku v Peru by měl disponovat dostatečnými pravomocemi, aby mohl vyřešit jakýkoliv problém související s činností společnosti, aby mohl společnost zavazovat, přenášet na ni právní odpovědnost a odpovídat na dotazy týkající se činnosti společnosti. V souladu se zákonem o obchodních společnostech (LGS – Ley General de Sociedades) může pobočka zahraničních firem v Peru získat kteroukoliv právní formu stanovenou zákonem.

Společné podniky

Společné podniky, resp. sdružení podniků fungují na bázi smluv podepsaných mezi jednotlivými stranami. V tomto případě se nevyžaduje zápis do obchodního rejstříku. Nejsou tedy právními osobami.

Zdroje poskytnuté na základě příslušných smluv (Asociación en Participación, Consorcio, Joint Venture) se považují za přímé zahraniční investice, jestliže směřují formou spoluúčasti do výrobních kapacit, aniž by se muselo jednat o vklad kapitálu. Odpovídá to běžným obchodním operacím, které jsou realizovány na základě smluv, pomocí nichž investor dodává statky nebo služby podniku-příjemci, a za to je investorovi umožněna účast na fyzické produkci, ať už se tak děje formou podílu na prodeji nebo čistém zisku příslušného podniku.

Formality při zakládání společností / investování v Peru

U každé formy podnikání existuje celý okruh formalit, které musí být splněny ze strany zahraničních firem, jež si přejí

založit v Peru nový podnik nebo svoji pobočku. Jedná se o:

1) Registro Único de Contribuyentes (RUC) – daňové identifikační číslo

Příslušnou institucí pro tento účel je [SUNAT](#) (Finanční, daňový a celní úřad). Ten též plní funkci registrace daňových poplatníků a vydává jim osvědčení, které potvrzuje, že tito byli zaregistrováni v Jednotném registru daňových poplatníků (Registro Único de Contribuyentes - RUC).

Pro získání tohoto dokladu je třeba předložit následující doklady:

- zakládací smlouvu společnosti nebo pobočky. Tato smlouva musí být předtím zaregistrována u notáře
- výměr vydaný SUNATEm

Pozn.: Číslo RUC firmy lze též dohledat [on line](#).

2) Registrace zahraničních investic

Zahraniční investice určené pro jeden konkrétní podnik, které jsou podloženy smlouvou uzavřenou s určitým peruánským partnerem nebo asociací či jakýmkoliv jiným právním subjektem, musí být zaregistrovány u Agentury na podporu soukromých investic (Agencia de Promoción de la Inversión Privada – ProInversión - Dirección de Servicios al Inversionista). Za tímto účelem je třeba předložit žádost doplněnou níže uvedenými dokumenty, a to podle typu příslušné investice.

a) Vklad finančních prostředků ve volně směnitelných měnách

- V případech zakládání podniků nebo smluv o přidružení či jiných typů smluv o investicích realizovaných na území Peru se předkládá kopie dokumentu nebo dokumentů, které osvědčují převod investic prostřednictvím Národního finančního systému. V těchto dokladech musí být uvedeno jméno osoby nebo firmy realizující danou investici, jakožto zahraničního investora, který otevřel účet na jméno podniku-příjemce investice v zahraniční bance nebo u finanční instituce.
- Jsou-li investice určeny na kmenový kapitál podniku, je možné je převést na jméno autorizovaného zástupce nebo zmocněnce investora. Taková možnost však musí být řádně certifikována.

b) Vklad formou kapitalizace soukromých závazků v zahraničí

- Musí být prokázána existence splatného platebního závazku, a to prostřednictvím předložené kopie příslušných účetních dokladů.

c) Vklad formou fyzického či hmotného majetku včetně případu smluv o sdružení či podobných právních dokumentů

- Předkládá se kopie splatné obchodní faktury a doklad příslušné celní správy o dovozu do země, kterou vystavila příslušná celní správa.

d) Vklad formou nehmotného technologického know-how

- Předkládá se kopie certifikátu o registraci značky, patentu či jiného prvku průmyslového vlastnictví, kterou vydal Národní institut pro ochranu soutěže a duševního vlastnictví (Instituto Nacional de Defensa de la Competencia y Protección a la Propiedad Intelectual - INDECOPI), ve kterém se osvědčuje platný nárok investora na registrovaný prvek, dále se předkládá kopie dokladů vydaných představenstvem nebo valnou hromadou akcionářů, kde se

potvrzuje příslušná hodnota tohoto vkladu. V případě sdružení či podobných forem se předkládá kopie příslušného kontraktu.

e) Vklad formou financí v národní měně s právem na jejich převod na základě generovaného zisku, dividend či jiných typů splatných položek

- Předkládají se kopie příslušných účetních dokladů, z nichž vyplývá disponibilita zdrojů s právem na jejich převod.

Dále se ve všech případech předkládají:

- kopie o zápisu stanov nového podniku nebo pobočky do veřejného rejstříku
- kopie účetní rozvahy
- v případě podniku typu joint venture se navíc předkládá kopie příslušného kontraktu

3) Licence místního zastupitelstva

O tuto licenci, která umožňuje komerční činnost firmy, se žádá u příslušného místního zastupitelstva, v jehož obvodu se nachází sídlo společnosti.

Zdroj: Státní investiční agentura ProInversión - [sekce k formalitám](#)

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Reklama sehrává v „obchodním“ životě místních subjektů významnou roli. Je přítomná na každém kroku a je citlivě vnímána ze strany spotřebitelů. Je neodmyslitelnou součástí obchodní kultury a je významným nástrojem marketingu a propagace zboží a služeb. Bez reklamy si peruánský spotřebitel výrobek nekoupí - protože jej prostě nezná. České výrobky jsou na místním trhu stále exotické (nejen proto, že mnozí Peruánci netuší, kde se Česká republika na mapě nalézá), ale i proto, že místní nemají k neznámému produktu důvěru. Dokud prodejce nepřesvědčí zákazníka o kvalitách, servisu a (dobré) ceně, produkt si nekoupí, i kdyby byl sebelepší. Nutno počítat s tím, že reklamní a propagační materiály musí být ve španělské verzi, anglická či jiná jazyková mutace je nevyhovující.

Z výše uvedeného vyplývá:

- nejlepší reklamou při prosazování prodeje přes řetězce či distribuční síť je fyzická prezentace výrobku (pokud je to technicky možné) s využitím veletrhů, specializovaných seminářů apod. S největší pravděpodobností však českou firmu nebo jejího zástupce dodávajícího řetězcům nemine podílení se na reklamě v rámci akcí distributora;
- osobní prezentace zástupcem výrobce/autorizovaného prodejce je neúčinnější podporou prodeje. V této souvislosti se peruánský partner staví k realizované obchodní operaci daleko pozitivněji, jestliže partnera osobně zná. Za zbytečné mrhání finančními prostředky lze považovat prezentaci prostřednictvím pošty, pokusy o prodej na dálku apod.;
- účinná je televizní reklama, billboardy, denní tisk, magazíny, časopisy specializované či všeobecné.

Významné veletrhy a výstavy v teritoriu viz kap. 5.2: Kalendář akcí

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problematika ochrany duševního vlastnictví v Peru se v posledních letech zlepšila, nicméně nedosahuje uspokojivé úrovně a požadovaných standardů. Hlavní problémy se vyskytují s pirátstvím v oblasti autorských práv hudby, filmové produkce a softwaru.

Nehledě na legislativní snahy v této oblasti se nedaří přinutit soudy k aplikaci přísnějších trestů při porušování zákona na ochranu duševního vlastnictví. V roce 2004 byly tresty za porušování zmíněného zákona zvýšeny až na 4 roky odnětí svobody, bylo jmenováno 6 speciálních státních zástupců zabývajících se otázkami porušování duševního vlastnictví. Celkem 5 soudů se specializuje na problematiku ochrany duševního vlastnictví. K zajištění ochrany duševního vlastnictví se doporučuje kontaktovat specializovanou právní kancelář. Ochranu duševního vlastnictví zajišťuje Úřad pro ochranu soutěže a duševního vlastnictví (Instituto Nacional de Defensa de la Competencia y de la Protección de la Propiedad Intelectual – [INDECOPI](#)), založený v roce 1992. Právní rámec ochrany duševního vlastnictví zajišťuje zákon č. 822 z roku 1996 a Rozhodnutí č. 344, č. 486 a 351 Dohody z Cartageny (založení Andského společenství) o ochraně patentů, obchodních značek a obchodních označení. Peru je členem WTO a Mezinárodní organizace pro ochranu duševního vlastnictví (WIPO), je signatářem Pařížské konvence o průmyslovém vlastnictví z roku 1884 a dalších konvencí v této oblasti. V roce 1994 Peru ratifikovalo dohodu WTO o obchodních aspektech duševního vlastnictví (Dohoda TRIPS). Peru je také aktivním členem Lisabonské dohody o ochraně označení původu a jejich mezinárodního zápisu.

Obchodní značky

Zákon o duševním vlastnictví stanoví podmínky pro registraci obchodních značek zboží a služeb a také pro označení původu. Dohledem nad obchodními značkami je pověřen úřad INDECOPI. Žádost o registraci obchodní značky musí obsahovat jméno žadatele, popis obchodní značky, označení zboží a typu, adresu firmy a podpis žadatele. Po schválení žádosti je rozhodnutí publikováno ve sbírce zákonů (Diario Oficial). Pokud není vznesena žádná námitka, je vystaveno příslušné potvrzení o obchodní značce, které má platnost 10 let s možností obnovení na stejné období. Celý proces trvá přibližně 6 měsíců, pokud je však vznesena námitka, může trvat přibližně rok a půl. Zahraniční značky musí plnit stejná pravidla jako národní značky.

Patenty

Žádosti o registraci patentů jsou podávány u INDECOPI. Po schválení žádosti je žádost o patent publikována ve sbírce zákonů (Diario Oficial). Pokud do 30 dnů od publikace není vznesena žádná námitka, procedura pokračuje, zejména je provedena technická zkouška (nutné jsou samostatné žádosti). Celý proces trvá přibližně 4 roky. Pokud je vznesena námitka, bude celý proces trvat 5 až 6 let. Délka ochrany je v případě vynálezu 20 let a v případě užitého vzoru 10 let. Výsledný patent zajišťuje ochranu pouze na území Peru.

6.6 Trh veřejných zakázek

Na veřejné zakázky jsou ze zákona vypisována výběrová řízení. Přehled výběrových řízení je přístupný na internetu ([Organismo Supervisor de las Contrataciones del Estado](#) - OSCE) na [Sistema Electrónico de Contrataciones del Estado](#). Pro účast ve výběrovém řízení pro státní sektor musí být firma registrována v RNP - [Registro Nacional de Proveedores del Estado](#). Existují čtyři skupiny aktivit, pro které je nutná registrace.

- Registr dodavatelů zboží - Registro de Proveedores de Bienes.
- Registr dodavatelů služeb - Registro de Proveedores de Servicios.
- Registr konzultantů staveb - Registro de Consultores de Obras
- Registr stavebních firem - Registro de Ejecutores de Obras

Existuje také „černá listina“, která některým firmám buď dočasně, nebo na neurčito z různých důvodů (nejčastěji podvody při veřejných soutěžích, neplnění vyhraných soutěží apod.) zakazuje účast ve veřejných soutěžích ([Registro de Inhabilitados para Contratar con el Estado](#)).

Výběrového řízení se může zúčastnit i konsorcium. Všichni členové konsorcia však musí být zaregistrováni v příslušném registru. Zahraniční firma může být v tomto registru zaregistrována, znamená to však dodat veškeré dokumenty, včetně referenčních akcí (ať vyprojektovaných nebo zrealizovaných) ve španělském jazyce. Tyto dokumenty nemusí být ověřeny

notářem (v případě cizích firem peruánskou ambasádou v příslušné zemi). Stačí čestné prohlášení firmy o pravdivosti předložených údajů. Registrace platí na jeden rok. Aby se firma mohla zapsat do třetí nebo čtvrté skupiny, musí mít zaměstnané nebo nakontrahované odborníky z oboru, ve kterém se registruje.

Při přihlášení do výběrového řízení se platí poplatek, který se musí platit na místě. Vzhledem k velkým vzdálenostem v Peru to zvýhodňuje lokální firmy. Registraci v RNP musí provést právní zástupce nerezidentní zahraniční firmy v místě.

Speciální kapitulu tvoří zakázky Ministerstva vnitra Peru v tendrech typu stás - stát, které se týkají tzv. strategického materiálu pro policii (střelné zbraně, malá monitorovací letadla apod.). Nová směrnice č. 05-2018-IN-OGAF vydaná v prosinci 2018 předepisuje všem firmám, které se chtějí těchto tendrů zúčastnit, registraci v seznamu zahraničních dodavatelů. K ní firmy (pokud se jedná o soukromé subjekty) potřebují doložit garanci od kompetentního orgánu svého státu (např. Ministerstva obrany) o jejich solidnosti, dobrém jménu atd. Tato registrace se dělá pouze jednou a platí pak pro všechny tendry Ministerstva vnitra.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

V zemi existuje systém nezávislých soudů, k nimž se mohou obrátit účastníci jakéhokoliv sporu, tedy i mezi obchodními partnery. Rovněž existuje systém odvolacích soudů (dvoustupňový soudní systém). Nejvyšším soudním orgánem je Nejvyšší soud, který funguje jako ústavní soud. Je však třeba počítat s ohromnou byrokracií a nezbytnou pomocí místního právního zástupce. Lidská obchodní komora zahájila v roce 1998 činnost arbitráže, která je pro všechny účastníky levnější a rychlejší a i když její výsledky nejsou právně závazné, členové obchodní komory se při svém vstupu do této organizace zavazují arbitrážní řešení respektovat. Je tedy vhodné vybírat si obchodní partnery, kteří díky svému členství v komoře respektují arbitráž, nebo zakotvit arbitráž do kontraktu.

Problémy a rizika místního trhu

Místní trh je vysoce konkurenční; sféry vlivu velkých společností z USA, Číny, Japonska, EU a států Jižní Ameriky jsou z větší části rozděleny. Uplatnit se mohou jen moderní, efektivní a výkonné výrobky a služby, které jsou levnější než produkty konkurence. Jednou z podmínek úspěšnosti je osobní přítomnost v teritoriu. Přinejmenším v první fázi by měl zástupce české firmy do Peru přijet, zmapovat trh, navázat osobní kontakty a poté zahájit prodejní aktivity. Obchody na dálku, bez osobní znalosti místních podmínek, se většinou nedaří. Představa, že si někdo v Peru koupí výrobek podle prospektu ze země vzdálené 12 tisíc km, je nereálná. Jít touto cestou nedoporučujeme.

Klíčovou roli sehrává osoba místního zástupce, který realizuje obchod v době nepřítomnosti mandanta a je v teritoriu permanentně přítomen. Na jeho kontaktech s místními subjekty závisí největší úspěch či neúspěch daného výrobku. Jako jeden z velkých problémů se jeví, jak zajistit následné inkaso. Místní odběratelé bývají v tomto ohledu nespolehliví. V této souvislosti je třeba hledat takové platební instrumenty, které jsou pro dodavatele bezpečné (neodvolatelný potvrzený L/C apod.). Obchodní operace navíc ztěžuje i byrokracie a nízká funkčnost státních struktur (ministerstva, celnice, soudy) a také korupce.

Předpokladem úspěšnosti je zajištění financování obchodu. V mnoha případech požadují peruánští zákazníci odklady plateb a úvěry, jinak výrazně klesá jejich zájem na realizaci obchodu.

Důležitá poznámka na závěr: Znalost angličtiny je v zemi poměrně na nízké úrovni. V tomto kontextu vystupuje do popředí nezastupitelná role místního zástupce, či jazyková způsobilost daných reprezentantů. Tedy i prospektový materiál, pokud má dát kupujícímu nějakou informaci, by měl být jednoznačně ve španělštině.

Obvyklé platební podmínky, platební morálka

- O platební morálce obecně platí, že v případě zahraničních společností či velkých obchodních řetězců je ve srovnání s místním prostředím výrazně lepší. Nicméně i tito partneři mají své specifické podmínky, v nichž se odráží jejich výlučnost. Kupříkladu největší maloobchodní řetězec Wong, jenž provozuje supermarkety stejného jména a hypermarkety Metro, zpravidla platí s odkladem 30 - 90 dní, totéž platí i pro další maloobchodní řetězce.
- V zásadě je u prvních obchodů přijímána snaha o rozložení rizik (platby předem, akreditivy atd.). Kvalitní zajištění je však důležité i pro jakékoli další kontrakty.
- Neexistují žádná omezení pro zajištění úhrad za dovážené zboží či volného nákupu deviz dovozcem. Protiúhrady plateb v místní měně jsou poukazovány do zahraničí v rámci běžných termínů bankovní administrativy. Obdobná situace je při otevírání akreditivů, mění se pouze jejich cena v závislosti na momentální hospodářské situaci.
- V obchodním platebním styku se v současné době využívá všech běžných platebních nástrojů používaných v zahraničním obchodě. Jsou to především různé formy akreditivů. U menších obchodů se používají i platby šekem. Běžná je i platba proti předložení dokumentů. Volba způsobu platby plně odvisí od úrovně styků resp. důvěry mezi obchodními partnery a státním orgánům nepřísluší se do ní vměšovat.
- Platební morálka místních subjektů většinou není nijak vysoká a celkově odpovídá všeobecné fiskální a platební disciplíně. Tento fakt je třeba vždy mít na paměti při volbě platebního nástroje. Doporučit lze tedy jen takové instrumenty, které českému dodavateli/odběrateli zajistí, že při eventuálních problémech nepřijde česká firma o své finanční prostředky. Vymahatelnost finančních prostředků je v místním systému obtížná. Doporučuje se využít pojišťovacích služeb (např. EGAP) proti všem krátkodobým i dlouhodobým komerčním rizikům.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti

Peruánci jsou velmi komunikativní a není problém s nimi navázat kontakt. Obchodní partneři téměř vždy upřednostňují nedokonalou španělštinu před bezvadnou angličtinou.

V praktické rovině je nutno mnohdy počítat s nedochvilností Peruánců. Zpoždění obchodních partnerů, pokud se týče smlouveného času schůzky, není považováno za neslušnost a toleruje se. Pochopitelně na důležité schůzky s vysokými představiteli státní správy či reprezentanty velkých firem se doporučuje - vzhledem k jejich časové zaneprázdněnosti a nutnosti plánování schůzek ve značném předstihu - dostavit se včas.

Nelze se říci, že by peruánští obchodní partneři vynikali striktním dodržováním přijatých závazků, spíše je třeba počítat s liknavějším přístupem. Urgence jsou v tomto ohledu běžnou praxí. Potrpí si na dobré zacházení, ocení pozvání na pracovní oběd nebo večeři. Schůzky je třeba dojednat v předstihu a běžným zvykem je jejich potvrzování zhruba den před sjednaným datem.

Pokud se týče bezpečnostních poměrů, dříve bylo Peru považováno za jednu z nejnebezpečnějších zemí na americkém kontinentu (terorismus, Světla stezka atd.). V posledních letech se bezpečnostní situace zlepšila, je však nutné dodržovat jisté zásady. Hlavními bezpečnostními zásadami je necestovat v noci neautorizovanou dopravou, využívat jen radio taxi / hotelové taxi / taxi zavolané přes renomovanou mobilní aplikaci, z letiště jen oficiální taxi službou při úhradě předem na přepážce, po setmění vycházet jen ve čtvrtích se zvýšenou bezpečností, nenosit u sebe příliš velkou hotovost, zavazadla ponechávat na bezpečném místě a dát přednost jednoduchému a neokázalému oblečení (i doplňkům).

Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

V Peru se slaví následující státní/církevní svátky:

-

- 1. ledna: Nový rok
- březen - duben: Zelený čtvrtek (Velikonoce)
- březen - duben: Velký pátek (Velikonoce)
- 1. května: Svátek práce
- 29. června: Sv. Petra a Pavla
- 28. a 29. července: Výročí nezávislosti a den armády
- 30. srpna: Santa Rosa de Lima
- 8. října: Výročí bitvy u Angamos
- 1. listopadu: Svátek všech svatých
- 8. prosince: Neposkvrněného početí
- 25. prosince: Boží hod vánoční

Prodejní a pracovní doba

Pracovní doba státních institucí je od 9 do 17 hod., banky jsou otevřeny pondělí až pátek od 09.00 hod. do 18.00 hod., v sobotu 09.00 – 12.30 hod. s výjimkou výše uvedených svátků. Některé pobočky umístěné v prostorách obchodních řetězců pracují každý den v týdnu od 09.00 do 21.00 (např. Interbank v prostorách supermarketů Wong či Metro, či některé jeho pobočky). Síť obchodních domů, supermarketů a hypermarketů (Vivanda, Plaza Vea, Wong, Metro, Saga Falabella, Ripley, Sodimac, Ace Home Center) má provozní dobu od 09.00 do 22.00 hod., většinou denně včetně svátků a nedělí. Ostatní obchody mají individuální otevírací dobu, zpravidla otevírají později mezi 09.00 a 11.00 hod. a zavírají kolem 20.00 – 21.00 hod.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Cesta do teritoria

Ke vstupu na území Peru je potřebný cestovní doklad - cestovní pas s platností nejméně 6 měsíců.

Při turistických cestách do Peru není pro české občany vyžadováno vízum. Délka maximálního povoleného bezvízového pobytu je 180 dnů (6 měsíců). Nicméně konkrétní délku pobytu stanoví vždy při vstupu na hraničním přechodu imigrační úředník, který může požadovat předložení dokladů potvrzujících zajištění plánovaného pobytu v Peru a návratu ze země (zpáteční letenka, finanční zajištění, rezervace ubytování atd.). Formálně neexistuje omezení pro počet vstupů (nicméně při opakovaných vstupech bývá doba pobytu zkracována a nakonec opakování bezprostředního dalšího vstupu i zakázáno). Bezvízový pobyt nelze prodloužit (ledaže by se změnil účel pobytu).

V případě cest do Peru za jiným než turistickým účelem platí pro občany ČR povinnost obstarat si vízum na velvyslanectví Peru v ČR. Délka pobytu na vízum je maximálně 90 dnů. Vízum lze prodloužit na migračním úřadě v Peru. Pokud se jedná o pobyt za účelem obchodu, studia, stáže, práce atd., měl by s vyřízením pobytu delším než 90 dnů pomoci zvoucí peruánský subjekt. V daném případě lze také využít možnost přicestovat v rámci bezvízového turistického pobytu a požádat o změnu migračního statutu. Migrační statut lze měnit během pobytu v Peru na migračním úřadě po předložení příslušných dokumentů potvrzujících důvod změny. Proces změny migračního statusu je velmi dlouhý i finančně náročný. Všechny předkládané dokumenty (např. výpis z bankovního účtu) je třeba mít přeloženy do španělštiny a překlad musí být notářsky ověřen včetně apostil apod..

Nadále zůstává v platnosti bilaterální dohoda o zrušení vízové povinnosti pro držitele diplomatických a služebních pasů ČR a diplomatických a zvláštních pasů Peru z roku 1994. Povolený bezvízový pobyt podle této dohody je 90 dnů.

Přihlašovací povinnost není v Peru zavedena. Při vstupu (buď na hraničním přechodu, nebo již na palubě letadla) dříve

každý cizí státní příslušník obdržel tzv. vstupní/výstupní lístek (Tarjeta Andina de Migración / TAM), jehož dvě části bylo nutné vyplnit. Úředník pasové kontroly obě části potvrdil a druhou část vrátil cestovateli, který ji pak musel odevzdat při výjezdu ze země. Ztráta tohoto dokladu znamenala nutnost jeho opětovného vyřízení a úhradu poplatku. To už od roku 2017 neplatí a údaje zadává imigrační úředník do systému elektronicky (mít připravenou adresu a další základní údaje).

Při cestě motorovým vozidlem je při vstupu do Peru vyžadováno předložení platného řidičského průkazu, technického průkazu vozidla a pojistky uzavřené buďto u peruánské, nebo u mezinárodní pojišťovny uznávané v Peru, která v plném rozsahu pokrývá jakékoliv škody způsobené při dopravních nehodách.

V Peru platí obvyklá dovozní omezení pro cestovatele s tím, že je zakázáno dovážet potraviny v syrovém stavu, více než 200 ks cigaret či 3 litry alkoholických nápojů (a další omezení, např. max. 1 mobilní telefon, 1 laptop aj.). Pro dovoz i vývoz zvířat a rostlin platí mezinárodní předpisy, tzn. je vždy vyžadován mezinárodní veterinární resp. fytosanitární certifikát a dle druhu zvířete příp. očkovací průkaz. Od 1. 1. 2000 není povoleno vyvážet žádné živočichy odchycené ve volné přírodě. Povolován je pouze vývoz zvířat z chovných stanic, opatřených příslušným certifikátem. Rovněž se nesmí vyvážet žádné originální výrobky nebo památky. K vývozu starožitností je třeba mít certifikát jejich původu a vývozní povolení vystavené ministerstvem kultury.

Při opuštění Peru leteckým spojením platila do konce roku 2010 povinnost zaplatit letištní poplatek, který činil 31 USD. Od roku 2011 je již letištní poplatek zahrnut v ceně letenky. Úhrada letištního poplatku do výše do 5 USD je nicméně vyžadována při odbavení v rámci některých vnitrostátních letů.

Od září 2015 má Peru nový migrační zákon. Mezi nejdůležitější změny tohoto zákona patří to, že tento nový zákon zjednodušuje příchod vysoce kvalifikovaných zahraničních pracovníků, specialistů nebo řídících pracovníků nadnárodních firem do Peru. Díky novému zákonu se mohou tyto osoby přímo přihlásit k pobytu v Peru. Další změna se týká mezinárodních investorů, kterým může být poskytnuta flexibilně délka pobytu až 365 kalendářních dní s možností prodloužení a několikanásobných vstupů. Zahraniční občané také mohou získat pracovní smlouvu nebo smlouvu o poskytování služeb ve veřejném sektoru; před přijetím nového zákona to bylo možné pouze v soukromém sektoru.

Pro založení společnosti je požadováno mít podnikatelská víza. S bezvízovým vstupem je nutné zažádat o speciální povolení pro podepisování dokumentů.

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Obecně nejnebezpečnějším městem v Peru je Lima s vysokou úrovní pouliční kriminality, za ní následují turistická centra a velká města Arequipa, Puno, Trujillo a Cusco. Ani ostatní regionální města (včetně středně velkých) nevynikají (zejména v nočních hodinách a odlehlých místech) přílišnou bezpečností, proto je potřeba být obezřetný i tam. Rizikové jsou též dálkové přesuny v nočních hodinách. Doporučuje se před cestou do Peru zaregistrovat se na portále pro dobrovolnou registraci [DROZD](#), sledovat aktuální vývoj a respektovat nařízení a doporučení místních státních orgánů. Často se stává, že jsou manifestanty blokovány některé silnice, popř. je omezován přístup do některých oblastí Peru.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání občanů ČR podléhá vnitřním předpisům – tzn. nutnost získat pracovní povolení a zejména povolení k pobytu za účelem zaměstnání (pracovní vízum). Vyřizování těchto formalit není jednoduché, vyžaduje velkou trpělivost a zejména jistý časový předstih (blíže viz. *kap. 6.1.*).

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

V Peru existuje síť soukromých a státních zdravotnických zařízení. Soukromá zařízení jsou na podstatně vyšší úrovni. Praxe v případě ambulantního ošetření či hospitalizace je u obou typů zdravotnických institucí obdobná. Pacient musí vyšetření zaplatit v hotovosti či kreditní kartou (ve většině případů je požadována úhrada vyšetření předem) s tím, že proplacení nákladů si pacient se zdravotní pojišťovnou zařizuje následně na základě účtu vystaveného peruánským zdravotnickým zařízením. Obecně platí, že každý cestovatel by měl mít pro pobyt v Peru sjednáno zdravotní pojištění a v případě využití místního zdravotnického zařízení kontaktovat svou pojišťovnu.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Limě

Embajada de la República Checa

Adresa: Baltazar la Torre 398, San Isidro, Lima, Peru

Telefon: 00511/2643381, 2643374 Fax: 00511/2641708

E-mail: lima@embassy.mzv.cz Email ekonomický úsek: Commerce_Lima@mzv.cz Web: www.mzv.cz/lima

Provozní hodiny úřadu:

pondělí - pátek 08.30 - 17.00

Úřední hodiny KO pro veřejnost:

pondělí, středa, pátek 09.00 - 12.00

Víza: úterý a čtvrtek 09.00 - 12.00

(Umístění ZÚ v Limě: křižovatka ulic Av. Salaverry a Av. Javier Prado; čtvrť San Isidro; přístup z ulice Baltazar la Torre)

Honorární konzulát ČR v Callao

Consulado Honorario de la República Checa en Callao

Honorární konzul p. Raúl Alta Torre del Aguila

Adresa: Av. Javier Prado (Circ. Golf Los Incas) 134, Torre 2, Of. 902 Surco, Lima 33, Perú

Tel.: 00511/7434630 nebo 7434633

E-mail: info@hczconsul.com; callao@honorary.mzv.cz

Poznámka pro možnost obchodních dotazů: Služby rozvoje trhu a hledání kontaktů na potenciální partnery na profesionální bázi ve vztahu k Peru jsou českým firmám nabízeny společností **Amerlink**, jejímž čestným prezidentem je český honorární konzul. Dotazy a zakázky českých firem jsou následně zpracovávány týmem expertů, který s českými zájemci vede příslušnou komunikaci. První kontakt je možné navázat prostřednictvím online formuláře, dostupného na <http://www.amerlinkperu.com/contacto>

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Teritoriální odbor pro Peru / Latinskou Ameriku:

MZV

- AMER (Odbor amerických států), tel. +420 224 182 113, email.: amer_sekretariat@mzv.cz
- OED (Odbor ekonomické diplomacie), tel. +420 224 182 592, email.: oed@mzv.cz

MPO

- Odbor zahraničně ekonomických politik II (OZEP II), tel. +420 224 853 070, email: ozep-mimoevropske-staty@mpo.cz

České instituce / agentury

- ČC, CzechInvest nemají v Peru své zastoupení, Regionální kancelář CzechTourism s působností pro Peru sídlí v Mexico City.

CzechTrade

- V červenci 2016 otevřela Česká agentura na podporu zahraničního obchodu CzechTrade v Limě svoji novou zahraniční kancelář. Kontakt na jejího ředitele Ing. Emila Ulrycha: email: emil.ulrych@czechtrade.cz Tel: +51-1/264 33 74, 264 33 81 (linka 35)

Úřad českého vojenského a leteckého přidělence

- V dubnu 2016 byl pro Peru akreditován vojenský a letecký přidělenec. Vedoucím tohoto úřadu je pplk. Marcel Božek. Kontaktní email je czemb.dao.brasilia@army.cz a jeho sídlo se nachází při [ZÚ Brasília](#), tj. na adrese:

Embaixada da República Tcheca SES 805 Lote 21A Via L3 Sul, Asa Sul CEP 70200-901, Brasília – DF Telefony: +55 61 3242 7785 / +55 61 3242 7905 / +55 61 3248 2053 / +55 61 3244 8089; Fax: +55 61 3242 7833

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Mezinárodní telefonní předvolba pro Peru je +51
- První pomoc včetně rychlé lékařské pomoci: 116 (zabezpečováno hasiči)
- Hasiči: 116 (+ centrála v Limě: 222 0222; centrála v Callao: 465 5183)
- Policie: 105
- Dopravní policie: 110
- Turistická policie: (1) 460 1060
- Letiště Lima – ústředna: (01) 517 3100
- Červený kříž: (01) 4700606
- Ochrana spotřebitele (INDECOP): 0800 4 4040, 224 7777

Nemocnice v Limě:

- Clinica AngloAmericana: pohotovost - (01) 616 8902, ústředna - (01) 616 8990
- Clínica Ricardo Palma: (01) 224 2224, (01) 224 2226
- Clínica Delgado: ústředna (01) 377 7000
- Emergency Hospital Jose Casimiro Ulloa: (01) 204 0900 (státní zdravotnické zařízení)

7.4 Internetové informační zdroje

- Portál vlády Peru: <http://www.peru.gob.pe>
- Portál prezidentské kanceláře: <http://www.presidencia.gob.pe/>
- Portál předsedy vlády: <http://www.pcm.gob.pe>
- Portál soudní moci Peru: <http://www.pj.gob.pe>
- Kongres: <http://www.congreso.gob.pe>
- Centrální banka Peru: <http://www.bcrp.gob.pe>
- Národní banka: <http://www.bn.com.pe>

- Bankovní asociace: <http://www.asbanc.com.pe>
- Národní daňový a celní úřad: <http://www.sunat.gob.pe>

Pozn.: k čemu poslouží:

1. [Ověřování daňové registrace subjektů](#)

2. [Podrobné exportní a importní statistiky](#)

- Národní registr: <https://www.sunarp.gob.pe/index.asp>
- Obchodní rejstřík: <https://www.sunarp.gob.pe/bus-personas-juridicas.asp>
- Ministerstvo zahraničního obchodu a cestovního ruchu: <http://www.mincetur.gob.pe/>
- Burza cenných papírů Lima: <http://www.bvl.com.pe>
- Národní statistický úřad: <http://www.inei.gob.pe/>
- Národní centrum strategického plánování: <http://www.ceplan.gob.pe>
- Národní komise boje proti drogám: <http://www.devida.gob.pe>
- Národní úřad pro ochranu spotřebitele: <http://www.indecopi.gob.pe>
- Úřad ombudsmana: <http://www.defensoria.gob.pe>
- Národní rada pro vědu a technologie: <http://www.concytec.gob.pe>
- Nejvyšší kontrolní úřad: <http://www.contraloria.gob.pe>
- Nejvyšší volební soud: <http://www.jne.gob.pe>
- Nejvyšší státní zastupitelství: <http://www.mpfj.gob.pe>
- Ústavní soud: <http://www.tc.gob.pe>
- Ministerstvo zahraničí: <http://www.rree.gob.pe>
- Peruánská agentura pro zahraniční spolupráci: <http://www.apci.gob.pe>
- Ministerstvo hospodářství a financí: <http://www.mef.gob.pe>
- Státní agentura pro podporu exportu a cestovního ruchu PromPerú: <http://www.promperu.gob.pe>
- Státní investiční agentura ProInversión: <http://www.proinversion.gob.pe>
- Asociace vývozců Peru: <http://www.adexperu.org.pe>
- Lidská obchodní komora: <http://www.camaralima.org.pe>
- Americko-peruánská obchodní komora: <http://www.amcham.org.pe>
- Obchodní a průmyslová komora Arequipa: <http://www.camara-arequipa.org.pe>
- Peruánská komora sektoru stavebnictví: <http://www.capeco.org>
- Ministerstvo kultury: <http://www.cultura.gob.pe/>
- Státní ropná společnost PetroPerú: <http://www.petroperu.com.pe>
- Geologicko-důlní a metalurgický institut: <http://www.ingemmet.gob.pe>
- Peruánská tisková agentura Andina: <http://www.andina.com.pe>
- Deník El Comercio: <http://www.elcomercioperu.com.pe>
- Deník La República: <http://www.larepublica.pe>
- Deník Gestión: <http://gestion.pe/>
- Turistický a kulturní portál Perú Info: <http://www.peru.info>
- Asociace veletrhů AFEP: <http://www.afep.pe>

Platforma projektu EU pro podporu obchodních aktivit EU firem v Latinské Americe (zajímavé jsou např. často kladené dotazy ohledně obchodního prostředí, pravidel pro působení zahraničních firem apod.); nutné se zaregistrovat: <http://www.elanbiz.org/peru>

V roce 2016 vznikla obchodní komora Česko-Tichomořská aliance / ČESTA dostupná včetně kontaktů na stránce: <http://cesta.lat/>